

PUHTAITA OSUMIA

SUOMEN AMPUMAUURHEILULIITON TOIMINNAN PÄÄLINJAUKSET

1. Täysosumista puhtaisiin osumiin

Suomen Ampumaurheiluliitto ry on toteuttanut toimintaansa vuonna 2000 hyväksytyyn strategiaan Täysosumia Elämään 2000-2004 –mukaisesti. Sen lähtökohtana oli toimintaa suunniteltaessa se tosiasia, että maailma ympärillämme vajaan parin vuoden aikana on muuttunut voimakkaasti ja ampumaseuratoiminnan on pysyttävä muutoksessa mukana ja sen on pystyttävä vastaamaan muutosten asettamiin vaatimuksiin.

Edellistä strategiaamme tarkennettiin säännöllisesti ja nyt kun se tuli elinkaarensa päähän, aloitettiin toimintamme linjausten tarkastelu uudelleen. Edellisen strategian linjaukset pystyivät vastaamaan erinomaisen hyvin vallitsevaan tilanteeseen ja linjauksissa ei tule suuria muutoksia.

Toimintatapoihin ja itse tulokseen pääsemiseen sitä vastoin tullaan kiinnittämään kriittisempää huomiota. Edelleenkin on toimintoja priorisoitava! Toisaalta muutossykli on nopeutunut ja sen tuomat muutokset vaativat uudelleen tarkastelua ja tiukempaa, sekä yhä nopeampaa otetta reagoida ja tehdä mahdollisia muutoksia.

Strategian työstäminen käynnistyi keväällä 2003, jolloin liiton luottamushenkilöille, laji- ja aluejaostojen jäsenille sekä eri valiokunnille lähetettiin työkirjanen ja 6-kenttä analyysikaavake, joiden avulla kysyttiin ja kartoitettiin ampumaurheilun nykytilaa. Kyselyjä lähti noin 150 kpl. Sen lisäksi työkirjanen analyysilomakkeineen oli myös netissä saatavilla. Vastauksia saapui postitse reilut kolmekymmentä. Internetin välityksellä vastauksia tuli kymmenkunta. Lisäksi Hyvä Seura-koulutuksen kautta saatiin näkemyksiä suoraan seuroilta (12 seuraa) heidän tilastaan sekä näkemyksiä ampumaurheilun tilasta yleensä. Perustietoa toimintaympäristön muutoksista saatiin SLU:n, Opetusministeriön ja Olympiakomitean liikunnan kansalaistoimintaa ja johtamista käsittelevistä seminaareista ja materiaaleista. Lisäksi saatiin arvokasta tietoa Ympäristöministeriön kanssa käydyistä keskusteluista ja palaverista.

Strategian varsinainen työstö käynnistettiin Olympiakomitean erikoisesti 3 lajiliitolle (ampumaurheilu, pika- ja taitoluistelu) tarkoitetuissa Kumppanuusseminaareissa, joita pidettiin syksyn 2003 aikana kaksi. Tuotoksia käsiteltiin myös syksyn 2003 lajiparlamentissa. Linjauksia käsiteltiin sekä toimihenkilöiden että hallituksen kokouksissa ja lisäksi kevään 2004 aikana kahdessa esittely- ja keskustelutilaisuudessa.

Uuden toimintastrategian lähtökohtana on selkeyttää ampumaurheilun kannanottoja ja linjauksia toiminnasta sekä luoda koko ampumaurheilulle sateenvarjo, jonka alla seurojen ja koko ampumaurheilun organisaation on helpompi toimia.

2. Palautteen keskeisimmät tiedot

Tärkeimpänä analyysivälineenä käytettiin perinteisen 4-kenttäanalyysin tilalla ns. kuusikenttä analyysia, jossa kartoitetaan vahvuuksien, heikkouksien, uhkien ja mahdollisuuksien lisäksi myös kilpailuetuja sekä konkreettisia muutostarpeita. Vastaukset pelkistettiin ja sovitettiin mahdollisesti isompiin kokonaisuuksiin. Näin saimme seuraavat tilannekuvaajamme:

Vahvuudet

- Kaikenikäisten ja – kokoisten laji
- Maan kattava organisaatio ja paljon suorituspaikkoja
- Kaikkien lajien kattojärjestö
- Sitoutuneet harrastajat
- Hyvät sidosryhmäsuhteet
- Olympiaurheilua

Uhkatekijät

- Ratojen sulkeminen
- Lyijykielto
- Aseväkivalta ja sen julkisuusarvo
- ISSF:n jäykkä konservatiivisuus
- EU:n arvaamattomuus

Heikkoudet

- Sulkeutuneisuus
- Suorituspaikkojen taso ja kunto
- Ikääntyminen
- Markkinointi ja viestintä
- Aktiiviohjaajien puute

Mahdollisuudet

- 500.000 aseluvan haltijaa
- Maakunnallisuus ja paikallisuus
- Ampumaharrastuskortti (SC)
- Keskittyminen
- Nuoret ja naiset

3. Ampumaurheilun tulevaisuuden arvot

Suomen Ampumaurheilun toiminnan arvoiksi ovat nousseet, palautteen ja pohdiskelun kautta, seuraavat:

1. Avoimuus 2. Kestävä kehitys 3. Oikeudenmukaisuus 4. Puhdas urheilu 5. Tasa-arvo 6. Turvallisuus

Suunniteltaessa ja rakennettaessa toimintaa jatkossa, tulee arvojen näkyä ja toteutua läpäisyperiaatteella kaikessa toiminnassa - niin liittotason päätöksenteossa, alueiden kuin myös seurojen päätöksen teossa ja toiminnoissa.

4. Visio rakentuu analyysin ja palautteen pohjalta

Sen miltä ampumaurheilu jatkossa näyttää, ratkaisemme me itse. Haluamme olla itse mukana tulevaisuuden tekemisessä, emmekä anna sitä muiden käsiin tai ”ajan hoidettavaksi”. Ampumaurheilun kokonaisvisio rakentuukin sekä analyysin että toimintaympäristön muutostarpeiden pohjalta. Se miltä tulevaisuudessa ampumaurheilu näyttää, voidaan pukea seuraavaan muotoon:

”Ampumaurheilu on kansalaisten laajalti hyväksymä ja arvostama viihtyisillä suorituspaikoilla, kestävän kehityksen ehdoilla toimiva turvallinen ja haastava urheilumuoto.”

Keskeisimmät näkökulmat, joihin on vaikutettava, ovat : ”Turvallisuus ja kestävä kehitys”, ”viihtyisät suorituspaikat”, ” haastava toiminta” sekä ”laaja hyväksyntä ja arvostus”.

5. Visioon pääsemisen kaava

Päästäksemme kulkemaan vision suunnassa ja toteuttaaksemme sen, on meidän kaikkien toimittava yhdessä ja samansuuntaisesti. Siksi onkin elintärkeää, että koko organisaatio hyväksyy arvopohjan ja näkemyksen suunnasta, johon ampumaurheiluliikettä ollaan viemässä. Jotta kuljemme vision suunnassa, on löydettävä ne väylät ja uomat, jota pitkin laiva purjehtii. Sen lisäksi on myös tiedettävä, missä meidän on ehdottomasti onnistuttava. Vain etenemällä tinkimättömästi näiden kriittisten menestystekijöiden ja tavoitteiden suunnassa, voimme päästä visioon ja nähdä sen toteutuvan tulevaisuudessa.

6. Visiosta johdetut näkökulmat, niiden tavoitteet ja toiminnot

6.1. Turvallisuus ja kestävä kehitys

Tulevaisuuden kannalta on ratkaisevan tärkeää, että tunnustamme sen tosiasian, että jatkaaksemme ja varmistaaksemme ampumaurheilun säilymisen ”kartalla”, tulee meidän ymmärtää ympäristölain mukanaan tuomat vaatimukset ja määräykset. Siksi onkin tärkeää, että nopeasti rakennamme yhteistyössä seurojen kanssa selkeän olosuhdestrategian ja sitä kautta tavoiteohjelman, jonka avulla ampumaurheilukeskusten ympäristöasiat tulevat määritellyiksi ja myös hoidetuksi.

Tavoiteohjelma vaatii ympäristöviranomaisten kanssa tehtävää kiinteää yhteistyötä ja toisaalta myös yhteisymmärrystä heidän taholtaan asioittemme suhteen. Tähän meillä on hyvät mahdollisuudet mm. uuden Ampumarataoppaan myötä, jonka tarkoituksena on olla jatkossa informaatio-ohjauksen väline niin viranomaisille kuin ratojen suunnittelijoille, kaavoittajille, rakentajille kuin käyttäjillekin. Suomen Ampumaurheiluliitto tulee olemaan jatkossa se asiantuntijaelin, jonka puoleen käännytään ampumaurheiluun liittyvissä asioissa, olipa sitten kyse viranomaistahon tai seuratahon kyselyistä.

Jotta toimintamme varmistetaan, tulee turvata myös ampumaurheilukeskusten kaavoihin merkitseminen. Mikäli nykyisiä ampumaurheilukeskuksia ei saada yleis- ja maakuntakaavoihin, tulee toiminta kaavaan sijoittamattomissa ampumaurheilukeskuksissa vaikeutumaan ja jopa lopulta lakkaamaan kokonaan. Kaavaan pääsemisen ehtona on viranomaisten taholta asetettu jatkossa mm. ympäristöasioiden ja turvallisuuden huomioiminen ja kuntoon saattaminen.

Turvallisuus on asia, jota ei koskaan huolehdi liikaa. Kaikessa toiminnassa on otettava huomioon:

- Ampujan ja ympäristön turvallisuus (laajasti käsitettynä).
- Aseturvallisuus
- Lasten vanhempien luottamus toimintaamme
- Ympäristön asukkaiden kokema turvallisuuden tunne
- Harrastamisen tulee tapahtua **OHJATUSTI** ja siten turvallisesti

Käytännössä nämä kaikki edellä mainitut seikat tarkoittavat mm. yhteisiä turvamääräyksiä, laajempia osajien verkostoja ja myös sitä, että ampumaurheilukeskuksilla on olemassa omat ympäristöohjelmansa.

6.2. Viihtyisät suorituspaikat

Jo aiemmassakin strategiassa totesimme, ettei yksin rata ja lupa ampua riitä. Kysymys on elämän kokonaisuudesta ja ihmisten hyvinvoinnista sekä niistä palveluista, joita ampumaurheilu-keskuksemme jatkossa voivat tarjota.

Parhaimmillaan seuratoiminta luo sosiaalista pääomaa (= yhdessä oloa, kontakteja, virkistystä ja elämän sisältöä), sekä sitä kautta elämälle lisäarvoa ja tarkoitusta.

Tarkoituksemme on tarjota sekä jäsenillemme että seuramme ympäristössä oleville ihmisille ohjattua monipuolista toimintaa ja onnistumisen elämyksiä omassa elinkaarensa. Tämä tapahtuu tulevaisuudessa viihtyisissä ja moderneissa ampumaurheilukeskuksissa.

Siksi onkin tärkeää, että pystymme yhdessä määrittelemään keskuksillemme minimi- ja tasomääritykset, joiden mukaan a) määrittelimme keskuksemme b) teemme niille jokaiselle oman kehityssuunnitelmansa. Yhteisen näkemyksen löytäminen edesauttaa seurojen toimintoja.

Tämän päivän ihminen haluaa laadukkaita palveluja, ei välttämättä ylellisiä, mutta kunnolliset peruspalvelut. Tavoitteenamme on saada vähintään 80%

ampumaurheilukeskuksista luokiteltua ja määriteltyä tulevien kahden kolmen vuoden aikana. Jatkon kannalta on tärkeää, että näitä sertifioimiamme ampumaurheilukeskuksia on riittävästi ja ne ovat palveluiltaan nykyaikaisia ja toimivia.

Ampumaurheilukeskukset määritellään jatkossa seuraaviin luokkiin: Kansainväliset, valtakunnalliset, maakunnalliset sekä paikalliset ampumaurheilukeskukset. Lajimme tarvitsee tulevaisuudessa niin pian kuin mahdollista oman kansainvälisen tason huippu-urheilun kilpailu- ja harjoittelukeskuksen. Lisäksi tarvitsemme alueellisia valmennuskeskuksia.

6.3. Haastava toiminta

Jäsenmäärä seuroissa, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta, on laskenut hiljalleen. Siihen osasyynä on ollut luonnollinen poistuma ja suurien ikäluokkien poistuminen aktiivitoiminnasta. Yhtä merkittävänä tekijänä on kuitenkin ollut seuratoiminnan työnäyn hiipuminen rutiinien alle. On ollut helppo jatkaa entisen kaavan mukaisesti. Tärkeää jatkon kannalta on, että saamme niin seura- kuin alueorganisaation toimimaan ja ymmärtämään toimenkuvansa. Seuratoiminnan tehtävänä on tukea yksilön kasvua eri elämän vaiheessa tarjoamalla mukaan tulon, toiminnan ja virkistykseen mahdollisuuksia. Ampumakeskukset toimivat erinomaisina ja luonnollisina kohtaamispaikkoina. Kohtaamisella tarkoitetaan tässä ihmisten toimintamahdollisuuksia keskuksissa ja seuroissa. Ampumaurheiluseurat tarjoavat jatkossa lähes koko ihmisen elinkaaren mittaisen toimintamahdollisuudet; kouluikäisistä aina senioreihin saakka. Kohtaaminen tarkoittaa myös välittämistä. Välittäminen laajasti ymmärrettyinä tarkoittaa ihmisen näköistä, hänen tarpeistaan ja tasonsa mukaista toimintamuotoja, toisaalta myös aktiivista kasvun ja kehityksen tukemista niin, että pienestä ampumaurheilijasta kehittyy iso ihminen yhteiskuntaan.

Tavoitteenamme tulee olla jäsenmäärän pysyvä kasvu seuroissa. Tämä edellyttää myös seuroilta toiminnan ja palvelujen uudelleen arviointia. (Ks. erillinen liite Ampumaseura on kotiseura)

Naiset ja nuoret ovat lajimme suuri potentiaalinen mahdollisuus. Heille suunnatut palvelut tulee tuotteistaa juuri ko. kohderyhmille sopiviksi. Toimintaan tulevien lasten määrä pysyy riittävänä jo mukana olevien perheiden kautta. Lasten toiminnan sisältö vaatii kuitenkin edelleen kehittämistä ja kriittistä tarkastelua. Lasten ja nuoreiden toiminnan osalta pääpaino pitää olla kuitenkin nuorten segmentillä ja siellä mahdollisesti tyttöjen puolella. Lasten kilpailullisen toiminnan rinnalle tulee tuoda monipuolisuutta. Mukaan tulon kynnyksestä on pystyttävä madaltamaan ja helpottamaan.

Aluetoiminnassa siirrytään ns. toiminnanjohtajavetoiseen malliin, jossa hallinnointi tapahtuu nykyisten alueiden mukaisesti, mutta kilpailullinen toiminta siirtyy maakuntatasolle. Näin kilpailutoiminta siirtyy lähemmäksi käyttäjiänsä ja siihen saadaan lisäväriä omasta maakunnasta ja silloin pystytään korostamaan paremmin paikallisuutta. Toisaalta toiminnalliset yhteistyökumppanit löytyvät paremmin suoraan lääni- ja maakuntatasolta. Aluejohtajat kokoavat esikuntansa alueen toiminnan ja tarpeiden pohjalta kuitenkin siten, että hänellä on apunaan vähintään nuorisotoiminnasta ja valmennuksesta vastaavat henkilöt. (Ks. erillinen liite)

Kun ampumaurheilu aikoo jatkossa kilvoitella muun tarjonnan kanssa, on meidän hyväksyttävä se lähtökohta, että ”ulostuloja” on lisättävä. Toivotetaan uudet tulokkaat mukaan ja suunnitellaan mielenkiintoisia ampumaohjelmia sekä palveluita jäsenistöllemme. Toinen merkittävä asia on tiedon ja markkinoinnin lisääminen. Uudet halukkaat eivät tällä hetkellä tiedä riittävästi ampumaurheilusta ja paikoista, missä sitä voisi kokeilla ja harrastaa. Vaikka maakunnan lehdissä kerrotaankin kiitettävästi huippu-urheilun osalta ampumaurheilusta, puuttuu suurelta yleisöltä seurojen yhteystiedot sekä käsitys urheilumuodostamme. Jatkon kannalta on tärkeää, että meillä on toimiva ja aktiivinen seuraverkosto. Yksi edullisimpia ja nopeimpia tietoväyliä ovat seurojen omat Internet-sivut. Niistä halukkaat voivat saada tietoutta haluamaansa aikaan.

Jotta suuri yleisö puolestaan kiinnostuu ja myös arvostaa meitä, on lajilla oltava tarpeeksi kiinnostavia ja menestyviä huippu-urheilijoita, tähtiä, joiden kautta annamme lajillemme identiteettiä ja kasvot. Aika ajoin tarvitsemme myös kansainvälisiä näytön paikkoja eli kansainvälisiä kilpailuja täällä kotimaassa. Niiden avulla myös maailman tähdet tulevat tutummiksi.

6.4. Laaja hyväksyntä ja arvostus

Edellisessä kappaleessa puhuttiin viestinnän tärkeydestä. Lajimme tarvitsee tietoa suurelle yleisölle. Parhaiten sitä voimme saada hyvien ja positiivisten ulostulojen kautta. Tällä sektorilla työskenteleminen vaatii loppuun asti harkittujen viestien suuntaamista oikeille kohderyhmille.

Urheiluampuja-lehden tulee jatkossa olla entistä viihdyttävämpi ja asiantuntevampi sekä vielä lähempänä jäseniämme. Viestinnän täytyy jatkossa kertoa onnistumisistamme, ”hyvistä osumistamme”, mielenkiintoa herättävällä tavalla. Viestittävää onnistumista löytyy.

Muu näkyvyys ja julkisuus saavutetaan massa medioiden kautta. Maakunnallisten ja alueellisten tiedotusvälineiden lisäksi ampumaurheilun on jatkossa näyttävä myös valtakunnallisissa medioissa säännöllisesti. Niihin pääseminen vaatii kilpailutapahtumien ja – järjestelmän nopeaa uudistamista ja kehittämistä. Viestinnän kannalta katsottuna se tarkoittaa siirtymistä tulostiedottamisesta mielenkiintoisiin henkilöhaastatteluihin ja sitä kautta tapahtumaselostuksiin. Ampumaurheilun viestintä tarvitsee tähtiä; niin paikallisesti, maakunnallisesti kuin myös valtakunnallisestikin.

Yhtenä hyödyntämättömänä resurssina meillä on kuntasektori. Ampumaurheilu on liikuntaa ja urheilua siinä missä joku muukin laji, ja ampumaurheilukeskus on liikuntapaikka siinä missä aerobicsali, uimahalli tai golfkenttä. Ampumaurheilu on liikuntalain alainen urheilumuoto. Toisaalta jatkossa on hyvä hallita yhteistoiminnan kyky – ja myös aito halu tehdä yhteistyötä. Asioille voi saada usein paremman lopputuloksen käyttämällä muita apuna kuin yksin tekemällä. Tulevaisuuden seurajohtajan taitoihin kuuluukin verkoston ja yhteyksien osaaminen sekä hallinta.

7. Onnistumisen kaava lyhyesti eli muutostarpeemme

Aloitamme seuratoiminnan kulttuurin muutoksen: toiminta seuroissa vastaamaan ihmisen elin kaarta ja hänen tarpeitaan ja tasoaan. Jokainen ampumaseura on kotiseura, joka tukee kasvua pienestä ampumaurheilijasta isoksi ihmiseksi, eli seura tukee yksilöä hänen eri elämän vaiheissaan. Kohtaamme jäsenemme aikaisempaa useammin, välitämme heistä aidosti, muutenkin kuin lähettämällä tiedotteen ampumakeskuksen aukioloajoista ja jäsenmaksukaavakkeen.

Markkinointia ja viestintää on lisättävä. Toisaalta myös myyntiväitteillemme on löydyttävä katetta. Ampumaurheilu on tuotteistettava. On löydyttävä keinot, joilla herätämme massamedioiden mielenkiinnon (ei yksin urheilutoimittajien). Vaihtoehtona urheilusivuilla näkymiselle voisi olla vaikka näkyminen aikakausi- ja naisten lehtien palstoilla mielenkiintoisten urheilijoidemme kautta.

Suorituspaikat ja ampumakeskuksemme on saatava ajanmukaiselle tasolle. Jokaiselle keskukselle tulisikin rakentua oma kehittämissuunnitelmansa. Vain viihtyisät suorituspaikat ja palvelut vetävät, ne ovat lajimme näyteikkuna.

8. Eteneminen

Seuraavassa esitellään eri toimialojen päälinjaukset. Nyt mukana olevien toimialojen linjauksien pohjalta täydentyy strategiamme koskemaan vielä mm. kansallista kilpailutoimintaa, harrastustoimintaa yleensä, markkinointia. Täydennykset tehdään vuoden 2005 aikana. Lisäksi strategiaa arvioidaan ja jatketaan myös vuosittain eri toimialojen sisällä. Kun strategia ei jatkossa vastaa enää toimintaympäristömme muutoksiin ja toimintatilannettamme, aloitetaan silloin uuden strategiakokonaisuuden työstö.

Liitteet

Suomen Ampumaurheiluliiton strateginen tuloskortti
Strategian etenemiskaavio
Kotiseuratoiminnan sisältöidea

YMPÄRISTÖ- JA OLOSUHDEASIAK

Operatiivinen vastuu: Ympäristövaliokunnan
puheenjohtaja / toiminnanjohtaja

1. SAL:n arvomaailma

Ympäristöstä huolehtiminen kuuluu oleellisena osana Suomen Ampumaurheiluliiton (SAL) hyväksytyihin arvoihin. Ympäristöstrategisten vision, kriittisten menestystekijöiden, strategisten tavoitteiden ja tarvittavien toimenpiteiden määrittämistä varten on tärkeää pitää mielessä, mitkä arvot SAL:n päättävät elimet ovat hyväksyneet liiton pidemmän aikajänteen toiminnan suunnittelun pohjaksi. SAL:n yleisstrategiassa aikajaksolle 2005 – 2008 nämä arvot on kirjattu seuraavaan muotoon:

- Kestävä kehitys
- Rehellisyys
- Puhdas urheilu
- Oikeudenmukaisuus
- Tasa arvo
- Turvallisuus.

Kestävä kehitys arvona viitoittaa SAL:n arvot ympäristöstä huolehtimisen alueella. Se ymmärretään seuraavassa siten, että SAL:n toimenpiteiden avulla pitäisi pystyä takaamaan, että tämän päivän harrastus- ja kilpailutoiminta mahdollistaa sen, että jälkipolvet voivat harrastaa haastavaa, virkistävää ja rentouttavaa ampumaurheilua kestävässä muodossa myös tulevaisuudessa. Rehellisyys, puhdas urheilu ja myös toiminnan turvallisuus pyrkivät kestävänsä kehityksen ohella takaamaan toiminnalle sekä omien, että ulkopuolisten hyväksynnän. Ilman tyytyväisiä molempaa sukupuolta edustavia jäseniä ei toiminta tietenkään kukoista, joten ympäristöstrategiaa muodostettaessa on syytä muistaa myös muut SAL:n arvot puhtaiden ympäristöarvojen lisäksi. Tätä taustaa vasten voisivat ympäristöstrategian elementit koostua esimerkiksi seuraavista:

2. Ympäristövisio

SAL:n uudessa strategiaehdotuksessa järjestön omaksi visioksi on kirjattu:

”Ampumaurheilu on kansalaisten laajalti hyväksymä ja arvostama kestävä kehityksen ehtoilla toimiva turvallinen urheilumuoto, jota harrastetaan viihtyisillä suorituspaikoilla.”

Ampumaurheilun ja -harrastuksen tulisi kehittyä sekä toiminnallisesti, että välineellisesti siten, että sen arvo tunnustetaan haastavana ja rentouttavana urheilumuotona laajalti ja että siihen on luonnollista imua muiden arvokkaiden harrastusmuotojen rinnalla. Sitä on myös pystyttävä harrastamaan helposti ja lähellä ihmisten asuinpaikkoja. SAL:n on pystyttävä pitämään ampumaurheiluun liittyvät ympäristökysymykset hallinnassaan tavoitteena edistää haitallisia ympäristövaikutuksia selvästi vähentäviä ratkaisuja sekä vanhoilla toiminnassa olevilla radoilla, että uusilla jatkossa rakennettavilla radoilla. Täältä pohjalta voisi SAL:n ympäristöstrategian VISIO osa olla:

” Puhkaita osumia viihtyisällä ampumaradalla.”

Urheiluammunta on harrastuksena haastava ja rentouttava urheilumuoto. Sitä voi harrastaa yksin tai useamman henkilön kanssa yhdessä sukupuoleen tai ikään katsomatta. Voit kilpailla itseäsi tai muita vastaan. Ammunnan tulokset kertovat harrastajalleen paitsi ammuntaan liittyvästä erityisosaamisen tasosta, myös henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnista. ”Ellet huolehdi itsestäsi, et menesty myöskään ampumaradalla.” Ammunnassa jokainen suoritus on peruuttamaton. Et voi ottaa uusiksi, jos askelmerkit eivät sovi. Näin ollen laukauksen pitää olla ”puhdas”, että tulosta syntyisi. Ammunnan harrastajat ovat suurelta osin myös vakavasti vihkiytyneet harrastukseensa ja haluavat turvata harrastusmahdollisuutensa myös tulevaisuudessa. Ammunnan pitää olla ”puhdasta” myös ulkopuolisten silmin sekä ympäristöstä huolehtimisen kannalta, että urheilun eettisten arvojen kunnioittamisen kannalta. Ampumaurheilun tulevaisuuden turvaamiseksi on myös huolehdittava, että suorituspaikat – ampumaradat – ovat viihtyisiä, että ammunnan harrastajilla on miellyttävä harrastusympäristö. Myös maisemallisesti ampumaratojen tulisi olla ympäristöönsä hyvin istuvia, että suorituspaikkoja kelpaa esitellä ulkopuolisille esimerkkeinä puhtaasta urheilusta.

3. SAL:n uuden strategian antamat suuntaviivat

SAL:n uuden strategialuonnoksen visiosta johdetuista näkökulmista kaksi ensimmäistä (Turvallisuus ja kestävä kehitys; Viihtyisät suorituspaikat) liittyvät suoraan ympäristöön, joten niitä on tarkasteltava SAL:n ympäristöstrategiassa. Seuraavaan on otettu SAL:n strategiaehdotukseen kirjatut kriittiset menestystekijät näiden kahden näkökulman puitteissa.

Visiosta johdettu näkökulma

Turvallisuus ja kestävä kehitys

Viihtyisät suorituspaikat

Kriittiset menestystekijät

- *selkeä ja seurojen hyväksymä tavoite-ohjelma
- *yhteisymmärrys ympäristöviranomaisten kanssa
- *SAL tunnustettu auktoriteetti/asiantuntija
- *radat maakuntakaavoissa
- * turvallisuus

- * rataluokitus minimi ja tasomäärittelyineen
- * seurojen ja valtionhallinnon hyväksymä olosuhdestrategia

4. Strategiset tavoitteet 2004-2008

Strategisilla tavoitteilla pyritään tukemaan VISIO:n ”palmusaareen” pääsemistä niin, että kriittiset menestystekijät muodostavat pohjan näiden tavoitteiden muodostamisessa. Näiden tavoitteiden avulla pyritään toiminta paloitlemaan pienemmiksi konkreettisiksi kokonaisuuksiksi siten, ettei kokonaisuus ja päätavoite karkaa käsistä tai muodostu niin epämääräiseksi, etteivät jäsenet voi sitä sisäistää. Seuraavassa on listaus sellaisista tavoitteista, jotka on tarpeen toteuttaa, että kuljettaisiin määrätietoisesti vision viitoittamaan suuntaan. Tämä lista ei välttämättä ole kattava, vaan se voi ja sen pitää kehittyä ajan ja tarpeiden muuttuessa.

- Urheiluammunnassa noudatetaan sekä kilpailu, että harrastustasolla tinkimättä ampumatoimintaa, aseita ja ampumapaikkoja säänteleviä lakeja ja asetuksia ja niiden perusteella annettuja tarkentavia määräyksiä.
- Toimivat ampumaradat on luokiteltu toiminnan ja palvelutarjonnan perusteella.
- Käytössä ja suunnitteilla oleville ampumakeskuksille ja radoille on yhdessä seurojen kanssa laadittu tavoiteohjelma, joka kattaa ampumaurheilun liittotason toiminnalliset tarpeet ja missä kestävä kehityksen vaatimukset, ratojen viihtyisyys ja tarjottavien palvelujen taso on otettu huomioon ratojen saneerauksessa, rakentamisessa ja käytössä (olosuhdestrategia) ja jolla on valtion viranomaisten tuki.
- Olosuhdestrategian pohjalta on laadittu ampumakeskuksille ja radoille kehitysohjelma, jonka avulla toteutetaan tavoiteohjelman mukaisen ampumarataverkon syntymistä.
- Uusia ampumaratoja ja -keskuksia rakennettaessa on huomioitu erityisesti Etelä-Suomen ja siellä pääkaupunkiseudun kasvava palvelujen kysyntä.
- Ympäristöviranomaisten kanssa on saavutettu yhteinen näkemys ympäristövaatimuksista koskien käytössä olevien ratojen saneeraustarvetta, aikatauluja, rahoitusta ja menetelmiä ja uusien ratojen rakentamista.
- SAL on kansainvälisten ja kotimaisten ampumaurheilun ympäristönsuojeluvaatimusten asiantuntija ja ohjaa aktiivisesti ampumaratojen kehitystä ympäristövaatimusten edellyttämällä tavalla.
- 80 % toimivista ja suunnitteilla olevista ampumaradoista on maakuntakaavoissa ja sitä ylempien tason kaavoissa.
- Toimivilla radoilla noudatetaan yhteisiä SAL:n muotoilemia ja viranomaisten hyväksymiä turvamääräyksiä.
- Ampumaurheilu on yhteiskunnan ja kansalaisten laajalti hyväksymä ja tukema urheilumuoto.

- Ampumarajoituksissa ja –kilpailuissa noudatetaan SAL:n hyväksymiä ammunnan ympäristöohjeita.
- SAL:n yhteistyökumppanit sitoutuvat toimimaan kestävän kehityksen ehdoilla.
- Ammunnan harrastajat ja yleisö kokevat ympäristöstä huolehtimisen luontevaksi osaksi harrastustaan.
- SAL on tunnustettu asiantuntija ammuntaan liittyvän lainsäädännön valmistelutyössä ja hankkii ja pitää yllä aktiivisesti tietämystä ammunnan ympäristövaikutuksista ja niiden vähentämismenetelmistä.

5. Avaintoimenpiteet

Tässä osassa listataan joukko konkreettisia ja ajoitettuja toimenpiteitä, joiden avulla pyritään pääsemään edellisessä osassa lueteltuihin tavoitteisiin. Tämäkään luettelo ei välttämättä ole riittävän kattava eikä se myöskään voi olla staattinen vaan sen on kehityttävä sitä mukaa kun aika kuluu ja myös sitä mukaa kuin listattuja toimenpiteitä suoritetaan ja myös kun uusia ympäristötavoitteita hyväksytään. Listassa korostetaan SAL:n ohjaavaa vaikutusta toimenpiteiden suorittamisessa. Seurat ja yksityiset ampujat ovat kuitenkin avainasemassa omalta osaltaan konkreettisia toimenpiteitä suoritettaessa. On syytä muistaa, että ampuja itse on ammunnan tavaramerkki ja paikallinen ampumaseura on suora vaikutus- ja yhteistyökanava paikallisiin viranomaisiin ja yhteisöön päin. Kannattaa muistaa, että niin metsä vastaa kuin sille huudetaan, eli ampujien ulkoinen olemus ja käytös erityisesti silloin, kun amunnasta puhutaan joko kahden kesken tai julkisesti merkitsee hyvin paljon. Ampumaurheilu on herkkä alue. Luottamus on äärettömän helppo menettää, mutta erittäin vaikea saada takaisin.

Vakavasti ammuntaa harrastavaa ampujaa ei pitäisi missään tilanteessa voida yhdistää niihin ”häiriköihin”, jotka käyvät joskus radalla ruudin savua haistamassa ja ammuskelevat sääntöjä väljästi soveltaen miten ja missä sattuu. Seurojen päättävät elimet ja valitut luottamushenkilöt tietävät tämän herkkyyden aivan täsmälleen ja osaavat käyttäytyä julkisuudessa ja toimiessaan viranomaisiin ja asujayhteisöön päin asiaan kuuluvalla tavalla.

- Ympäristövaliokunta vastaa ampumaratoja ja paikkoja ja ammunnan ympäristökysymyksiä koskevien asioiden valmistelusta.
- SAL:n jäsenseurojen ja –yhdistysten ampumaratojen rakentamista, käyttöä ja ylläpitoa koskevat ohjeet uusitaan vuoden 2004 aikana ja julkaistaan 1/2005
- Toimivista ampumaradoista luokitellaan 80 % vuoden 2006 loppuun mennessä ja SAL:lle muodostetaan ampumakeskusten ja –ratojen luokitusohjeet ja luokitelluille radoille annetaan SAL:n luokitustodistus (sertifikaatti) samassa aikataulussa.
- Olosuhdestrategia liittotason ampumakeskusten ja –ratojen aikaansaamiseksi valmistellaan ja hyväksytään vuoden 2007 loppuun mennessä.
- Yhteisymmärrys ympäristöviranomaisten kanssa koskien ampumakeskusten ja –ratojen ympäristövaatimuksia muodostetaan vuoden 2005 aikana.
- SAL kouluttaa alueilleen riittävän määrän ympäristöasiantuntijoita, jotka voivat toimia seurojen ympäristökouluttajina ja suorittaa alue- ja paikallisradoilla järjestettävien kilpailujen ympäristökatselmuksia. Asiantuntijat valitaan vuoden 2005 aikana ja heidät koulutetaan SAL:n ympäristökoulutusmateriaalin avulla vuoden 2005 loppuun mennessä. Heidän asiantuntemustaan pidetään yllä vuosittaisilla neuvottelu- ja koulutustapaamisilla. Ampumaseurat valitsevat itselleen ympäristövastaavat v 2005 loppuun mennessä.

- Ampumakeskusten ja –ratojen turvamääräykset on yhdenmukaistettu vuoden 2004 loppuun mennessä.
- SAL:n ympäristöpolitiikka asiakirja valmistellaan alkuvuodesta 2004 ja esitetään liittohallitukselle hyväksyttäväksi ja julkaistavaksi vuoden loppuun mennessä.
- Ampumatapahtumien ympäristöohjeet ml ympäristöriskien katselmusperiaatteet on laadittu ja hyväksytty vuoden 2004 loppuun mennessä.
- Suomessa järjestettävissä valtakunnallisen ja kansainvälisen tason kilpailuissa suoritetaan SAL:n toimesta ympäristökatselmus ja laaditaan tarkastuskertomus liittohallitukselle.
- SAL:n toimesta laaditaan seurojen ja kerhojen käyttöön ympäristökysymyksiin keskittyvää koulutus- ja viestintäaineistoa.
- SAL:n ympäristöjärjestelmä sisältäen myös liittotasoisten ampumakeskusten ja –ratojen ympäristöohjelmat laaditaan ja otetaan käyttöön vuoden 2008 loppuun mennessä.
- SAL edistää yhdessä tutkimuslaitosten, merkittävien kotimaisten ase-, a-tarvike ja muiden ammuntaan liittyvien tarvikkeiden valmistajien ja hankkijoiden kanssa ammunnan ympäristövaikutusten pienentämiseen tähtäävää kehitys- ja tutkimustoimintaa.
- SAL toimii aktiivisesti kansainvälisissä järjestöissä (ISSF, ESC, NSR), vaikuttaa niiden ympäristöohjelmien kehittämiseen, kerää tietoa Suomen ampumaurheilun ympäristökysymysten kannalta tärkeitä valmisteilla olevista asioista ja edistää suomalaisen ympäristö know how:n tunnetuksi tekemistä kansainvälisesti.
- SAL seuraa aktiivisesti kansainvälistä kehitystä
- Yhteistyökumppaneiden kanssa sovitaan strategian toteuttamisen mahdollistavista yhteisistä toimenpiteistä v:n 2004 loppuun mennessä.

NUORISOTOIMINTA

Operatiivinen vastuu: Nuoriso- ja harrastepäällikkö

1. Visio

Ampumaurheilun nuorisotoiminta on eettisesti hyväksyttyä ja laadukkaasti ohjattua, joka tarjoaa lapsille ja nuorille entistä parempia ja helpommin saavutettavia mahdollisuuksia kokeilla ja harrastaa urheiluammuntaa.

2. Johtoajatus

Ampumaurheilu tarjoaa lapsille ja nuorille, entistä parempia ja helpommin saavutettavia mahdollisuuksia kokeilla urheiluammuntaa. Seuratoiminta on moniarvoista toimintaa, jossa kaikilla on mahdollisuus kilpailla ja harrastaa lajia tasapuolisesti. Laadukkaan ja yksilön huomioivan toiminnan kautta on mahdollisuus vaikuttaa positiivisesti lapsen ja nuoren kasvuun ja kehitykseen. Yhtenä painopistealueena ovat erityisesti tyttöjen saaminen mukaan toimintaan.

3. Lähtötilanne

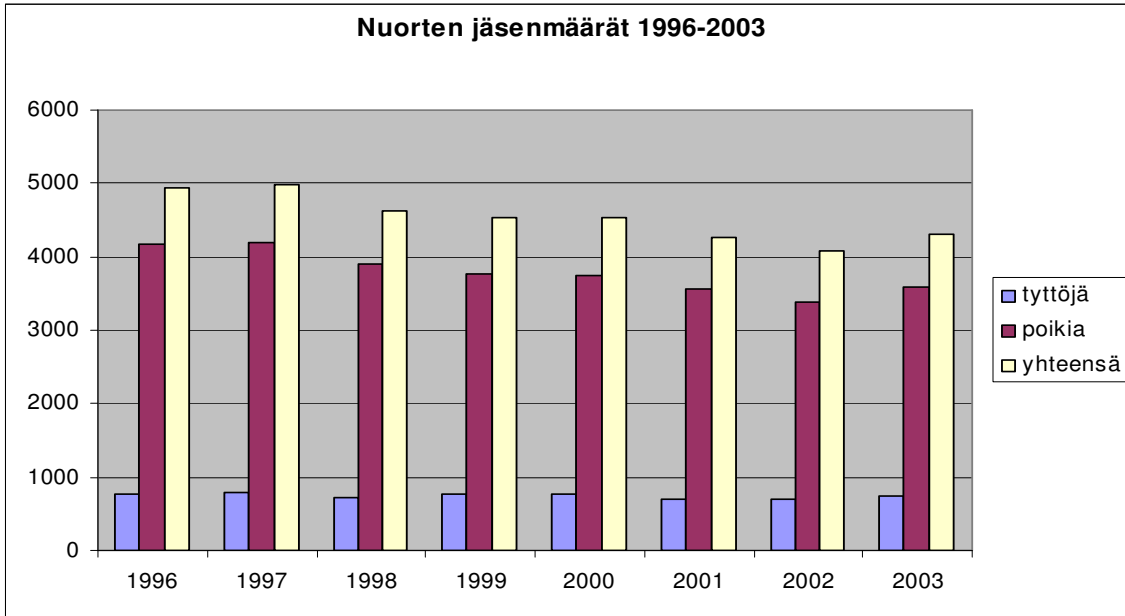
Liiton nuorisotoiminta on toteuttanut toimintaansa usean eri nuorisopäällikön johdolla organisoidusti vasta noin 15 vuotta. Lyhyessä ajassa on pystytty kehittämään toiminnallisuutta sekä kilpailujärjestelmää. Viime vuosina myös ohjaajakoulutuksesta on tullut suunnitelmallisempaa. Toiminnan ongelmana on kuitenkin ollut pirstaloituminen nuorisopäälliköiden vaihtuessa tiheään. Kehityssuunnitelmista on puuttunut pitkäjänteisyys sekä yhteistyö toimintakentän ja liiton välillä on kärsinyt.

Ampumaurheilun parissa toimii lapsia ja nuoria reilu 4000 noin 50 - 80 eri seurassa, riippuen toiminnan mittareista (nuoria 201 seurassa 300sta) (kuvio 1.). I tason ohjaajakoulutuksen käy vuosittain noin 50 ohjaajaa (pääasiallisesti vain lajiosan). II tason ohjaajakoulutus käynnistyi vuonna 2002 ja siinä oli mukana 8 ohjaajaa.

Keskustelu lasten ja nuorten liikunnan arvoista ja lähtökohdista lähti käyntiin keväällä 2003. Asiasta pidettiin Ohjaajaseminaari Mäntyharjulla huhtikuussa 2003 - aiheena lasten urheilu ja kilpaileminen. Luennoitsijana kaksipäiväisessä seminaarissa oli mm. urheilupsykologi Matti Jaakkola sekä liiton toiminnanjohtaja. Osallistujia oli 22. Nuorisovaliokunta mielti kokouksissaan vuoden aikana lajin ongelmakohtia nuorten kilpailujärjestelmissä sekä mahdollisia toimenpiteitä. Seminaarin jälkimainingeissa tehtiin nelikenttäkysely nuorisotoiminnasta, johon vastauksia saatiin toistakymmentä. (Kuvio 2.) Toinen valtakunnallinen ohjaajaseminaari (idea- ja virkistyspäivät) pidettiin Posiolla huhtikuussa 2004. Kolmipäiväisessä seminaarissa oli mukana 52 osallistujaa. Luennoitsijana Posiolla oli Juhani Lehto Nuoresta Suomesta ja aiheena kilpailutoiminnan suositukset ja

nuorten harrastustoiminta. Kilpailutoiminnan keventäminen kirjattiin myös toimintasuunnitelmaan vuodelle 2004. Keväällä 2004 lasten ja nuorten kultahippukilpailuissa pidettyyn kyselyyn liittyen kilpailutoimintaan vastasi 75 henkilöä.

Kuvio 1.

Lajin parissa toimivien vanhempien keskuudessa vallitsee edelleen ajatus, ettei urheiluammunnassa ole ns. muiden lajien ongelmia (vilttiketju jne.), eikä kilpailutoiminnassa nähdä vakavia ongelmia. Toimintakenttä tuntuu jakautuvan kahteen eri linjaan; kilpailullinen tai lapsilähtöinen linja. Vuosittainen valtakunnallinen Kultahippufinaali 8-14 -vuotiaille nähdään eräänlaisena ”tabuna”, johon ei tulisi koskea. Vielä tällä hetkellä tapahtumaan osallistuvat nuorimmillaan 7 -vuotiaat. Ohjaajien puute sekä toiminnan henkilöityminen pienillä paikkakunnilla on tavanomainen ongelma ampumaurheilun parissa. Myös toimintamallin ja sisällön puute 13–19 -vuotiaille on asia, johon tulee perehtyä.

Kuvio 2.

4. Nelikenttäanalyysi

Vahvuudet

Halu kehittyä
Kaiken ikäisten ja kokoisten laji
Nuoria suhteellisen paljon mukana
Yhteistyö SLU:n alueiden kanssa
Seurojen välinen yhteistyö
Koulutusjärjestelmä
Olympialaji
Suhteellisen edullinen laji

Mahdollisuudet

Paljon seuroja
Lapsia ja nuoria halutaan mukaan

Heikkoudet

Pula ohjaajista
Ikääntyminen
Koulutuksen korkea hinta
Pitkät etäisyydet
Kilpailullinen kulttuuri
Vähän seuroja, joissa nuorisotoimintaa
Monipuolisuuden puute seuratoiminnassa
Huonot mahdoll. harrastaa kaupungeissa

Uhat

Maaltamuutto
Kansalaistoiminnan heikkeneminen

Yht.työ paik.tasolla muiden lajien kanssa
Kiinnostus kehittämiseen
Gallupien mukaan potentiaalisia
uusia harrastajia on
Opiskelun ja harrastuksen yhdistäminen

Trendilajit verottavat ampujia
Radikaalit muutokset kilpailujärjestelmiin
Sitoutumisen pelko
Keskittyminen vain kilpailuun

5. Nuorisotoiminnan uusi näkemys

Suomen Ampumaurheiluliiton yleisstrategiassa vuosille 2005 -2008 toiminnan arvoiksi nousivat avoimuus, kestävä kehitys, oikeudenmukaisuus, puhdas urheilu, tasa-arvo sekä turvallisuus. Nuorisotoiminnan strategia vastaa osaltaan liiton ”kattostrategian” arvoihin. Nuorisotoiminnan uudessa strategiassa painottuvat kasvatukselliset asiat sekä eettisesti kestävään toimintaan liittyvät pyrkimykset. Nämä liittyvät pääosin lasten ja nuorten kilpailutoimintaan sekä erilaisiin kilpailutoiminnan suosituksiin. Tärkeänä asiana uudessa strategiassa nähdään monipuoliseen ja moniarvoiseen seuratoimintaan kannustaminen. Monipuolinen toiminta nuorisotyössä tarkoittaa uusien sisältöjen tuomista seurojen toimintaan jo olemassa olevien harjoitusmuotojen rinnalle.

Monipuolinen toiminta voi olla urheiluammuntaa tukevia toimintoja tai muuta liikunnalliseen toimintaan liittyvää yhdessä tekemistä. Myös 13–19 -vuotiaiden toiminta ja uusien sisältöjen rakentaminen tähän ikäluokkaan liittyy monipuolisiin seurapalveluihin. Eettiset arvot näkyvät myös ohjaajakoulutuksen uudistamisessa ja koulutuksen sisällöissä. Uusi 2004 lopulla perustettava koulutusvaliokunta rakentaa uusia materiaaleja ohjaajakoulutukseen sekä materiaaleja seuran ohjaajille. Asiantuntemusta eri aloilta käytetään ahkerasti hyväksi koulutustapahtumissa, esim. luennoitsijat ja tutkimukset. Edunvalvontatyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä Nuoren Suomen sekä mahdollisesti Nuorten Akatemian kanssa. Myös muiden lajiliittojen kanssa tehdään yhteistyötä. Tavoitteena on koulutettujen ohjaajien määrän selkeä kasvu. Seuratoimintaan panostaminen vaatii jalkautumisia ja yhteydenpitoa seuroihin. Seuratyössä korostetaan yhdessäolon tärkeyttä ja kaveruuteen perustuvaa toimintaa.

Nuorisotoiminnan oleellinen tehtävä varsinaisen toiminnan lisäksi on pohdittava ja keskusteluttaa laajasti nuorisotoiminnan linjaukset toiminnan sisältöihin ja arvoihin sekä ylläpitää tätä keskustelua. Suomen Ampumaurheiluliiton nuorisotoiminnan sekä Nuoren Suomen ohjelmien arvopohjien ja toimintamallien tulee olla hyviä kivijalkoja, joihin seuratoiminnan perustoiminta voi pohjata. Liiton pitää pystyä antamaan valmiita toimintamalleja ja suuntaviivoja lasten harrastustoiminnalle sekä tehdä niiden toteuttaminen helpoksi. Kuitenkin niin, että seuran paikallisuus ja omaleimaisuus säilyvät. Suurin tavoite liiton nuorisotyöllä tulee olla kasvattaa myönteisen ja liikunnallisen elämäntavan omaavia kansalaisia sekä tukea lapsen ja nuoren kasvua ja identiteetin kehittymistä yksilöllisesti.

PAINOPISTEALUEET 2005 - 2008

Eettisyys

Monipuolisuus

Ohjaajakoulutus

Nuorten seuratoiminta

6. Arvot

Kasvua tukeva

Ampumaseuroissa kasvatetaan lapsia ja nuoria sekä koulutetaan ohjaajia vastuulliseen ja osaavaan toimintaan. Ampumaseura tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden sosiaalisten taitojen oppimiseen. Seuraan kuulumisen ei kuitenkaan itsestään kehitä sosiaalisia taitoja, vaan seuratoiminnan sisältöihin ja toimintatapoihin on erityisesti panostettava kasvatuksen näkökohdista.

Ohjattu harrastus

Ohjaajakoulutukseen resursoimalla saadaan lisää koulutettuja ohjaajia seuratoimintaan. Sekä seurojen järjestämää I-tason koulutusta että liiton järjestämää II-tason koulutusta suunnitellaan siten että kursseilla käytetään asiantuntevaa opetusta sekä päivitettyä materiaalia. Lisäksi kurssien ”houkuttelevuutta” lisätään sisältömuutoksilla, saatavuudella sekä paikan valinnalla. SLU:n alueiden sekä liikuntaopistojen koulutustarjontaa käytetään tehokkaasti hyväksi.

Kaikille avoin

Lajin on tulevaisuudessa tarjottava lapsille ja nuorille, etenkin tytöille entistä parempia ja helpommin saavutettavia mahdollisuuksia kokeilla urheiluammuntaa.

Seurojen järjestämä

Seurojen järjestämien ampumakoulujen, harrasteryhmien ja koululaistilaisuuksien avulla saadaan uusia urheiluammunnasta kiinnostuneita lapsia, nuoria ja heidän vanhempiaan seurojen toimintaan mukaan. Moniarvoisessa seuratoiminnassa kaikille luodaan tasa-arvoinen mahdollisuus kilpailla ja harrastaa. Seuran ohjaustoiminta on ajateltava kaikkien lasten ja nuorten osalta, ei ainoastaan lahjakkaiden osalta. Seurat tarjoavat sisältöjä lapsille ja nuorille, ohjaajille, vanhemmille sekä vähemmän sitoutuneille harrastajille.

Yksilön huomioiva

Jokaiselle lapselle ja nuorelle tulee tarjota hänen halunsa ja edellytystensä mukaista toimintaa. Jokaista lasta tuetaan hänen omien tarpeidensa mukaan.

7. Nuorisotoiminnan kohderyhmät

Alle -13-vuotiaiden toiminta

Alle 13 -vuotiaiden tärkeimmät toimintamuodot ovat seurojen järjestämät ampumakoulut. Toiminnassa tärkeimpiä muotoja ovat monipuolisuus, kasvatus sekä seuroissa käytävät pelisääntökeskustelut. Kilpailutoiminnassa pääpaino toimintaympäristössä, jossa kilpailut käydään. Suositukset kilpailuun osallistumiselle ovat 8 ja 10 -vuotiaiden sarjoissa: seuransisäiset, kahden seuran väliset ja maakuntatason kilpailut, 12 ja 14 -vuotiaiden sarjassa: edellä mainittujen lisäksi aluetasolla ja aluemestaruuskilpailuissa. Kilpailujärjestelmissä pyritään tasavertaiseen mahdollisuuteen kilpailla ja harrastaa.

13-19 -vuotiaiden toiminta

13-19 -vuotiaiden toiminnan kehittämiseksi vähennetään ”pois putoamisia” siirryttäessä tukiammunnasta yleisiin sarjoihin. Kilpailujärjestelmän rinnalle tuotetaan toimintoja joihin nuoret voivat osallistua ilman säännöllistä harjoittelusta. Drop Out ilmiötä vähennetään tukisarjoista ylöspäin siirryttäessä, esimerkiksi tarjoamalla toimintamalleja, joissa osallistuminen on kilpailullista menestymistä tärkeämpää sekä toisaalta toimintamalleja, joissa varttuneemmat nuoret voisivat kehittää itseään ohjaajana tai valmentajana ja joissa nuoret johtaisivat nuorempiaan. Tärkeitä sidosryhmiä tämän ikäryhmän toiminnassa ovat Nuoren Suomen harrasteprojekti sekä Nuorten Akatemia. Nuoria yritetään saada myös osallistumaan aktiivisemmin ohjaajakoulutukseen esim. alentamalla kurssimaksuja nuorilta ja kohdentamalla markkinointia nuorille.

Tehoryhmätoiminta

Tehoryhmätoiminta uudistuu siten että valitaan 3-4 valtakunnallista tehoryhmäpäällikköä (jokaiselle lajille omansa: kivääri, pistooli, haulikko, riistamaali), jotka suunnittelevat yhdessä liiton nuorisopäällikön kanssa tehoryhmätoimintaa. Lisäksi jokaisella alueella on valmennuspäällikkö, joka hoitaa tehoryhmävalmennuksen alueella tai yhteistyössä muiden alueiden kanssa. Valtakunnalliset tehoryhmäpäälliköt saavat rahallista korvausta työstään. (Kts kohdasta huippu-urheilu s.?. miten tehoryhmä sijoittuu huippuampujan tiellä)

Alueiden nuorisopäälliköt

Alueiden nuorisopäälliköillä on tulevaisuudessa tärkeä rooli lasten ja nuorten toiminnassa maakunta- ja alueella. Alueen nuorisopäällikön tärkeimmät tehtävät on organisoida maakunnalliset ja alueelliset kilpailut, vastata alueen leireistä sekä huolehtia I-tason koulutuksesta alueella. Lisäksi alueen nuorisopäällikkö pitää yhteyttä muihin alueisiin sekä liiton nuorisopäällikköön.

8. Opiskelun ja harrastuksen yhdistäminen

Opiskelun ja harrastuksen yhdistämistä tehostetaan kartoittamalla erilaisia vaihtoehtoja opiskelumahdollisuuksista ja tiedottamalla niistä harrastajille. Yhteistyötä jatketaan Kuortaneen urheiluopiston kanssa sekä aloitetaan mahdollisesti myös jonkin toisen urheiluopiston kanssa. Tietoja opiskelupaikkakunnista, joissa voi harrastaa urheiluammuntaa seurassa, listataan.

9. Eettinen Kehityshanke

Nuori Suomi tukee ampumaurheilun nuorisotyön eettistä kehityshanketta ”pienestä ampumaurheilijasta isoksi ihmiseksi”. Tuki on kolmivuotinen. Tuki alkoi 1.9.2004. Tuen avulla pystytään nuorisotoimintaan rakentamaan ohjelmia, toimintoja ja materiaaleja (koulutusmateriaalit ja –toiminnot, jne.), joissa korostetaan kasvatuksellisuutta ja muita eettisesti kestäviä toimintamalleja. Eettinen kehitystyö näkyy kaikissa nuorisotoiminnan sisällöissä.

10. Muutostarpeet

Jotta toiminnassa päästään vision mukaiseen suuntaan, edellyttää se onnistumista seuraavissa kohdissa (ns. kriittiset menestystekijät):

1. Jatkuvuus eettisten asioiden käsittelyssä
2. Yhteinen näkemys kaikilla (tarve- ja ihmislähtöinen)
3. Kilpailujärjestelmien kehittäminen
4. Uusien arvojen sisäistäminen

5. Uudet materiaalit koulutukseen sekä seura ja alueorganisaatioille
6. Avoimuus (helppo tulla mukaan) ja positiivisuus
7. Nuoret johtajat osaksi toimintaa
8. Ohjaajakoulutus
9. Uusia lajivaihtoehtoja nuorille

11. Toimenpiteet 2005-2008

- Nuorisotoiminnan uusi työnäky (strategia)
- Ampumakoulutoiminta jokaisen nuorisoseuran toiminnaksi
- Kilpailutoiminnan monipuolistaminen ja keventäminen
- Ohjaajakoulutuksen uudistaminen (materiaalit, sisällöt, markkinointi)
- Eettinen ohjelma liitolle ja nuorisotyölle
- Nuorisotoiminta osaksi Hyvä Seura projektia
- Nuoret osajat seuratoimintaan
- Pelisääntökeskusteluiden lisääminen
- Sinettiseurojen sparraaminen ja uusien seurojen konsultointi.
- Nuorten suurleiri (järjestetään keväisin)
- Harrastetoiminnan kehittäminen 13-19 -vuotiaille
- Tehoryhmätoiminnan kehittäminen
- Seurakierrokset syksyisin /seurajalkautuminen
- Materiaalin tuottaminen
- Uuden Shooting Cardin tuotteistaminen (amp.urh.ajokortti)

STRATEGISET TAVOITTEET

Uusi toiminnallinen näkemys ja tapa toimia vuoteen 2008 mennessä

Lasten ja nuorten eettinen ohjelma vuonna 2005

Laadukasta nuorisotyötä tekevien seurojen lisääntyminen

(Nuorisotoimintaseuroja, joissa on koulutettuja ohjaajia väh. 85 KPL vuonna 2006)

Lisää koulutettuja ohjaajia

(Jokainen alue kouluttaa 20 uutta I-tason ohjaajaa vuosittain ja liitto 20 II-tason ohjaajaa vuosittain)

Ampumakoulut

Jokainen nuorisotoiminnassa mukana oleva seura järjestää syksyisin omalla paikkakunnalla ampumakoulun uusille harrastajille.

Ampumakouluissa käydään koulutettujen ohjaajien opastuksella läpi pelisääntökeskustelut.

OHJAAJAKOULUTUS

Operatiivinen vastuu: Nuorisopäällikkö

SAL:n järjestämä ohjaaja- ja valmentajakoulutus noudattaa uutta, viisiportaista suomalaisen valmentajakoulutusjärjestelmän mukaista järjestelmää. Liitto vastaa tasojen 1-3 koulutuksesta. Eli tason 3 koulutus on korkeinta liikunnan vapaaehtoisuuskoulutusta, jota lajiliitot voivat järjestää.

Seuraavissa kuvissa (kuva 2.-3.) on esitetty liiton uusi koulutusjärjestelmä vuosille 2005-2008.

Toiminnan edelleen kehittämiseksi liittoon perustetaan koulutusvaliokunta loppu vuodesta 2004. Valiokunnan tehtävänä on koordinoita ja tehostaa liittojohtoista tasojen 1-3 valmentaja- ja ohjaajakoulutusta.

SUOMEN AMPUMAUURHEILULIITON OHJAAJA- JA VALMENTAJAKOULUTUS 2005-08			
TASO			
5	Yliopistotason ammattitutkinto (160ov LitM, 120ov LiK)		
4	Liikunnan ammattitutkinto (20ov, LAT)	Valmentajan erikoisammattitutkinto (20ov, AmVT)	Liikunnan ammattitutkinto (20ov, LAT)
3	Lastenohjaajatutkinto, LOT (5ov)	Huippuvalmentajatutkinto, HVT (5ov)	
2	Kultahippuohjaajatutkinto, KHOT (2.5ov)	Edustusvalmentajatutkinto, EVT (2.5ov)	Huippuampujatutkinto, HAT (2.5ov)
1	Ampumakouluohjaajakurssi, AKOK (1ov)	Seuravalmentajakurssi, SVK (1ov)	
0	Shooting card- kurssi, SCK (0.5ov)	Shooting card- kurssi, SCK (0.5ov)	
	<u>Ohjaajakoulutus:</u> Lapset ja nuoret (14v. ja nuorempien ohjaajat)	<u>Valmentajakoulutus:</u> Nuoret ja aikuiset (15v. ja vanhempien valmentajat)	

Kuva 6. Suomen Ampumaurheiluliiton ohjaaja- ja valmentajakoulutus 2005-08.

Ohjaajakoulutuksen tasot

0-TASO (lähtötaso)

Shooting card- kurssi, SCK (0.5ov/ 25h):

Shooting Card on ampumaurheilun peruskurssi, jonka suorittanut henkilö tietää ampumaurheilun lajivaihtoehdot, tuntee oman kotiratansa turvallisuussäännöt sekä hallitsee aseiden käsittelyn ampumatilanteessa. Lisäksi kurssin käynyt henkilö tuntee aseiden säädökset aseiden ja asetarvikkeiden säilytyksestä ja kuljetuksesta. Shooting Card on tarkoitettu yli 15-vuotiaille ampumaurheiluharrastajille. Shooting Card ei sisällä kansallista kilpailulupaa.

Toteutus

Kurssin kesto 25 tuntia (peruskurssi), seura voi päättää ajankäytön kurssin aikana haluamallaan tavalla (esim. 7 x 3 tuntia + 4 t.käytännön koe). Suorittaja valitsee millä aseella hän kordin suorittaa kivääri/pistooli/haulikko. Ei tarvita joka aseelle erikseen. Jatkokurssit per ase mahdollisia, jopa suositeltaviakin. Kun Shooting Card on suoritettu, seura/alue lähettää henkilötietolomakkeen liiton toimistoon, jossa tiedot rekisteröidään Ampumaurheiluliiton SC-rekisteriin. Shooting Card -korttiin liitetään kaupallisia etuisuuksia.

0-tason kursseja järjestävät Suomen Ampumaurheiluliiton seurakunta ja alueet.

1-TASO

Ampumakouluohjaajatutkinto (1ov/40h)

Tutkinnon suorittanut ohjaaja

Omaa valmiudet laadukkaiden harjoitustapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Hallitsee ammunnan alkeis- ja perustaitojen opetusmenetelmiä. Tuntee Nuori Suomi -ohjelman ja osaa soveltaa sitä omassa ohjaustyössään. Ymmärtää eettiset pelisäännöt.

Tutkinnon sisältö:

Lajiosa (16h)

Yleisosat (27h)

Lasten Urheilun Perusteet (9h)

Oppiminen ja opettamisen perusteet (9h)

Psyykkisen valmennuksen perusteet (9h)

Käytännön toteutus

Kurssin toteutuksen päävastuussa on alueen nuorisopäällikkö tai yhteistyössä liiton nuorisopäällikön kanssa. Materiaalit tilataan liitosta. Lajiosa voidaan järjestää yhtenä kokonaisuutena tai osissa. Yleisosat suoritetaan alueilla tilattuna kurssina tai yhteistyössä alueen muiden lajien kanssa. Yleisosien järjestäjinä toimivat liikunnan ja urheilun (SLU) alueorganisaatiot. Tutkinnon todistuksen saa suoritettuaan kaikki kurssijaksot sekä lajiosan etätehtävän.

2-TASO

Kultahippuohjaajatutkinto (2,5ov/100h)

Tutkinnon suorittanut ohjaaja

Omaa näkemyksen lasten ja nuorten henkisestä ja fyysisestä kasvusta sekä perustiedot ja -taidot toimia ampumaseurassa lasten ja nuorten toiminnan ohjaajana sekä tutorina. Tutkinnon suorittanut ohjaaja hallitsee myös seurassa harrastettavien lajien perustaidot sekä erilaisia menetelmiä niiden opettamiseen. Koulutus koostuu viidestä etäjäksosta muodostaen 100 tunnin opintokokonaisuuden. Etäjaksot sisältävät kirjallisia ja toiminnallisia oppimistehtäviä, arviointia sekä lopputyön

3-TASO

Lastenohjaajatutkinto (5ov/200h)

Tutkinnon sisällöt ja toteuttamistapa suunnitellaan yhdessä Liiton, alueiden sekä urheiluopiston (kanssa)

HUIPPU-URHEILU

Operatiivinen vastuu: Päävalmentaja

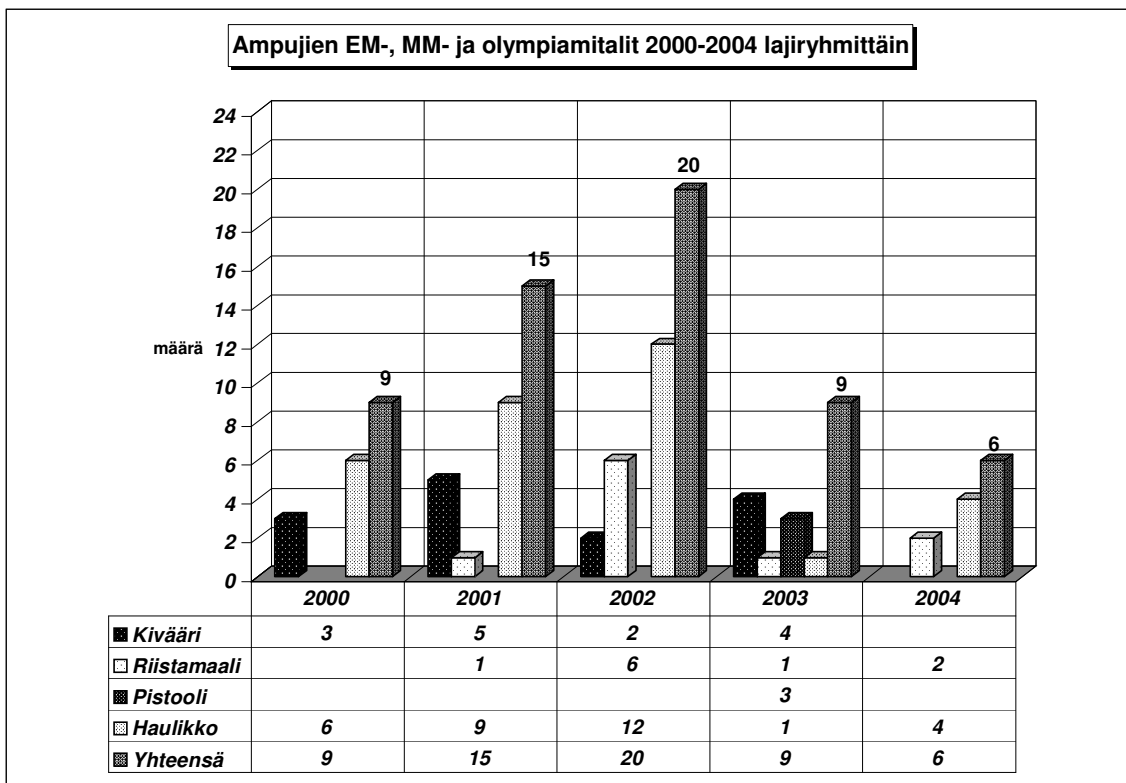
1. Visio:

”Suomalaiset ampumaurheilijat ovat kansainvälisesti menestyviä huippu-ampujia, joilla on ammattitaitoinen valmentaja. Lajivalmennus ja sen tukitoimet toteutetaan alueellisesti hyvissä harjoittelu- ja rataolosuhteissa.”

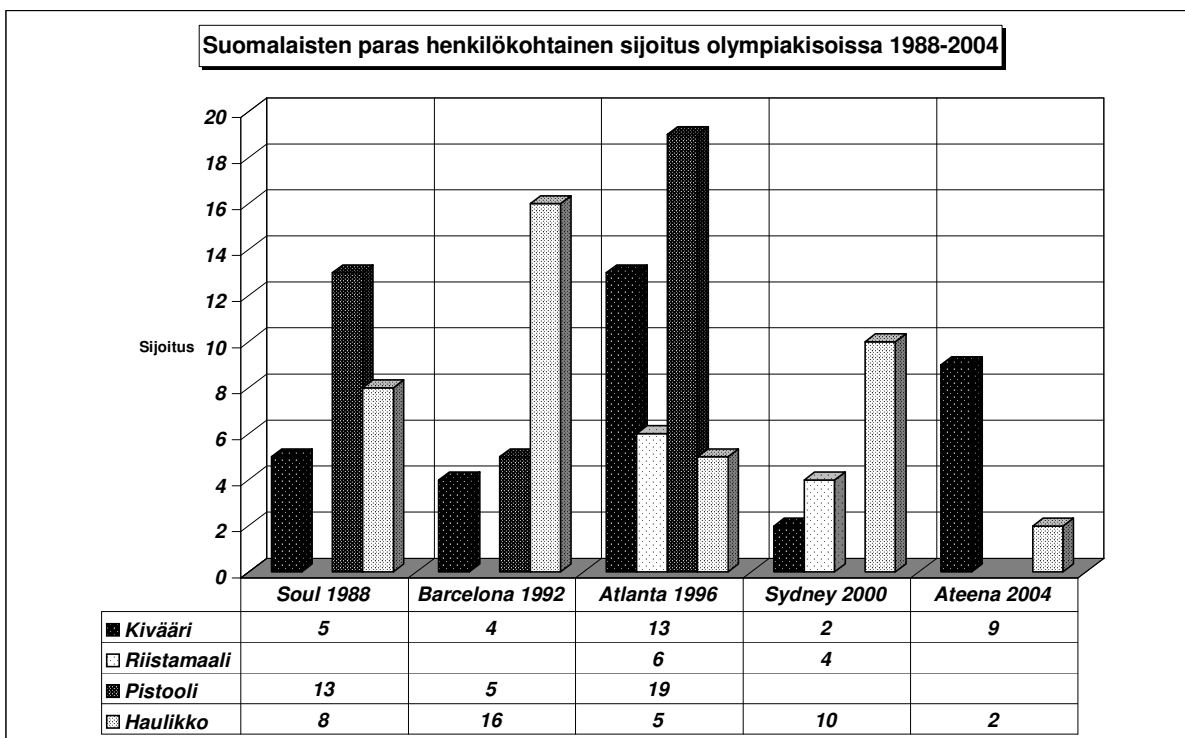
2. Lähtötilanne

Kilpailu olympiapaikoista on niin ampumaurheilussa kuin muissakin urheilulajeissa kiristynyt kansainvälisellä tasolla. Ateenan olympialaisiin saavutimme kuusi paikkaa, tavoitteena oli 7-8 paikkaa. Kahdeksan vuotta sitten kesäolympialaisissa Atlantassa 1996 Suomella oli kuusi ampujaa ja edellisissä kisoissa Sydneyssä 2000 seitsemän ampujaa. Kiintiöpaikkoja ammunnessa oli Ateenan olympialaisissa kaikkiaan 390, Sydneyn 2000 olympialaisissa oli jaossa vielä 410 paikkaa. Pekingissä ampumaurheilun kiintiö-paikat säilyy 390 paikassa.

Vuosien 2001-2003 aikana arvokisoissa menestys kokonaisuudessaan oli hyvä. Etenkin menestys oli hyvää v. 2001-2002. Lahden 2002 MM-kisat osoittivat kiistatta sen, että olimme säilyttäneet asemamme kahdeksan parhaan maan joukossa, kun otetaan huomioon ISSF:n olympia- ja ei-olympialajit. Lahdesta saavutimme 12 mitalia. Toisaalta vuosi 2003, etenkin haulikkolajeilla, ei toteutunut suunnitelmallisesti. Sen sijaan ilma-ase lajeissa toimimme EM-Göteborgista kaksi mitalia aikuisten sarjoista. Vuoden 2004 päätapahtumasta Ateenan olympialaisista saavutuksena oli yksi hopeamitali. Sen lisäksi v. 2004 tuli kolme mitalia haulikon EM-kisoista ja kaksi mitalia nuorten EM-kisoista eli yhteensä saimme kuusi mitalia noista kilpailuista . Norjan PM-kisoista voitimme henkilökohtaisissa kilpailuissa 17 mitalia ja joukkuekisoissa 25 mitalia eli yhteensä saavutimme Norjassa 42 mitalia. (kts kuvio 1 ja 2.)

Kuvio 1. Arvokisamitalien määrä kuluneen olympiadin aikana 2000-2004.

Kuvio 2. Ampujien menestys lajiryhmittäin (sijoitukset) 1988-2004 olympialaisissa.

Huippu-urheilun nykyisen tilan tärkeimpänä analyysivälineenä käytettiin perinteisen 4-kenttä-analyysin tilalla ns. kuusikenttä analyysia, jossa kartoitetaan vahvuuksien, heikkouksien, uhkien ja mahdollisuuksien lisäksi myös kilpailuetuja sekä konkreettisia muutostarpeita. Näin saimme selville seuraavan lähtötilanteen:

Vahvuudet

- Valmentajakoulutus
- Suomessa on maailman tason ampujia
- Tutkimustiedon hyödyntäminen
- Iso lajiliito ja siellä asiantuntevat henkilöt
- Lajissa vahvat perinteet ja menestys
- Olympialaji

Uhkatekijät

- Taloudellinen tilanne
- Ratojen käyttörajoitukset
- Harrastajakato
- Menestyksen puute
- Sukupolven vaihdos huippuampujissa
- Ammuntalajien väheneminen olympiaohjelmasta

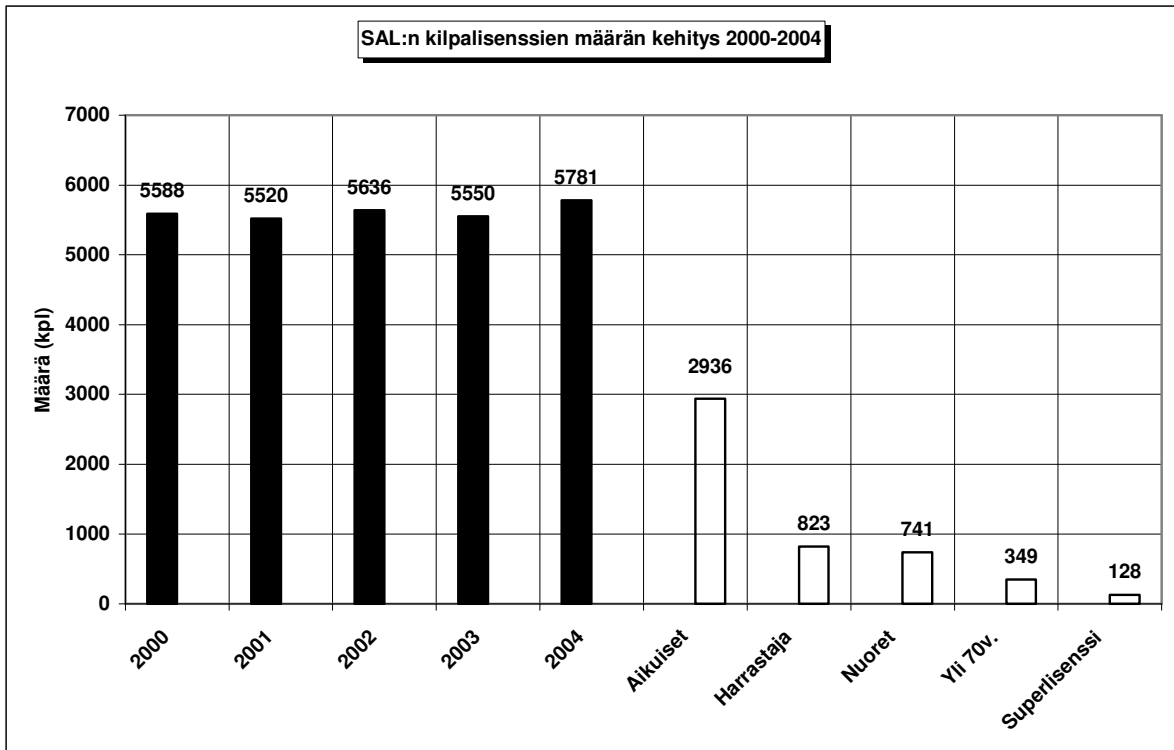
Heikkoudet

- Harrastelijamaisuus
- Valmentajien ammattitaito
- Nuorten valmennukseen panostaminen
- Talviharjoittelumahdollisuus haulikossa
- Valmentajapula (liitto, henk.koht)
- Liiton harjoittelu- ja valmennuskeskuksen puuttuminen

Mahdollisuudet

- Keskitetään resurssit
- Nykyiset huiput
- Hyviä valmennustiimejä
- Tutkimustoiminnan ja tukitoimenpiteiden kehittäminen
- Nuoret ja naiset
- Seura- ja aluevalmennus

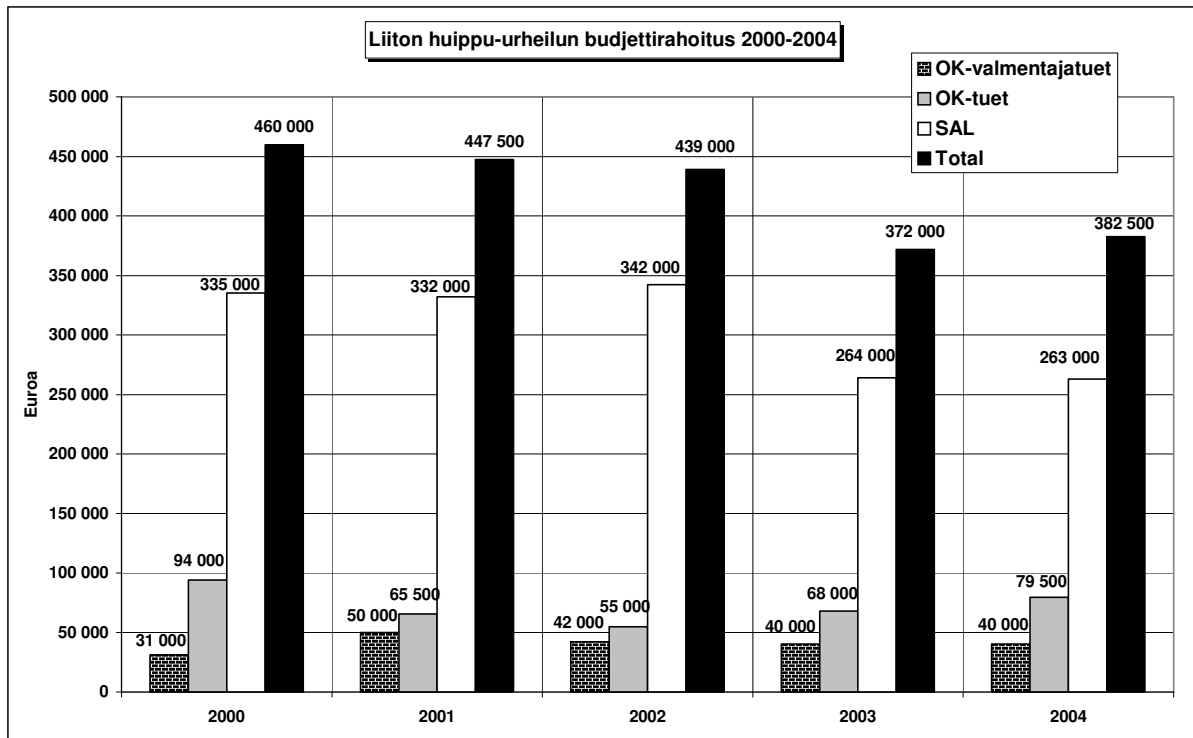
Liiton kilpailulisenssien määrä ja niiden kehitys on pysynyt n. 5600 lisenssin tasolla 2000-luvun alkuvuodet. Aikuisten kilpa-ampujien lisenssimäärä on n. 3000 lisenssiä ja vastaavia nuorten lisenssin lunastaneita on n. 800 ampujaa.(kuvio 3.)

Kuvio 3. Liiton kilpailulisenssien kokonaismäärän kehitys vuosina 2000-2004. Vuoden 2004 tilanne lisenssiluokittain on 24.9.04 päivityksen mukainen.

Liiton huippu-urheilun kokonaisrahoitus on laskenut koko ajan tultaessa vuoteen 2004. SAL:n ns. oma rahoitus pysyi lähes samalla tasolla v. 2000-2002, mutta sitten

Lahden MM-kisavuoden jälkeen budjettia on supistettu rajusti. Tilannetta on osittain paikannut olympiakomitean tuet. (kuvio 4.)

Kuvio 4. Liiton huippu-urheilun sektorin rahoituksen kehitys v. 2000-2004.

Kokonaisrahoitus (total) muodostuu SAL:n rahoituksesta ja valtion olympiayhdistyksen myöntämistä määrärahoista (OK-tuet ja OK-valmentajatuot), joita OK jakaa vuosittain lajiliitoille.

3. Näkemys tulevaisuudesta

Siirryttäessä uuteen olympiadiin uudistetaan, kehitetään ja tehostaa liiton huippu-urheilun toimialan strategiaa vuosille 2005-2008 Huippu-urheilustrategia koskee pääsääntöisesti vain ammunnan ns. ISSF:n lajeja.

Tärkeitä asioita jatkossa on luoda meidän huippuampujille kansainvälisen tason edellyttämät olosuhteet kotimaahan (harjoittelukeskus), turvattu riittävät huippu-urheilun tukitoimet, varmistettava ammattitaitoinen valmennus sekä tulevaisuudessa pyrkiä järjestämään Suomessa (joka toinen tai) joka kolmas vuosi säännöllisesti kansainvälinen arvokisa.

Keskeinen asia on, että suomalaiset ampumaurheilijat ovat kansainvälisesti menestyviä ampujia jatkossakin. Pekingin 2008 olympialaisiin liitto asettaa tavoitteekseen saada kaikkiaan seitsemän ampujaa kisoihin, siten että edustus on jokaisesta olympialajista (haulikko, kivääri ja pistooli). Tulevalla olympiadilla on huomioitava se tosiasia, että nykyisen 17 olympialajin kirjo vähenee 15:sta, kun miesten 10m olympiakivääri ja naisten haulikossa kaksostrap jäävät pois olympia-ohjelmasta Ateenan jälkeen. Kuitenkin ammunnan kiintiöpaikat olympialaisissa säilyy samassa määrässä kuin Ateenassakin eli 390 maakohtaista paikkaa on jaossa Pekingin 2008 olympialaisiin.

4. Painopistealueet

4.1. Valmennus

Ampumaurheilun perusvalmennus tapahtuu seuroissa. Liitto vastaa ampujien valtakunnallisesta kartoituksesta ja maajoukkueiden toiminnasta sekä omalta osaltaan huippujen valmennuksesta. Valmennus- ja koulutusjärjestelmää on vahvistettava edelleen ampumaurheilun tutkimus- ja kehittämistoimintaa lisäämällä. Liitolla on myös iso vastuu ampumaurheiluaiheisen valmennustietouden keräämisessä ja levittämisessä.

Tavoitteena on kilpailulisenssiurheilijoiden määrän sekä lajin harrastajamäärän lisääminen.

Liiton kansallisen huippuammunnan ja maajoukkueiden tehtävänä on toimia mallina ja innoittavana esimerkkinä, jonka avulla ampumaurheilun kuva kansalaisten mielissä säilyy positiivisena.

Keskeinen asia on, että nuorten maajoukkuetoiminnan kautta on suomalaisilla ampujilla mahdollisuus nousta maailman huipulle.

Liiton kouluttamien valmentajien ja ohjaajien tavoitteena on kasvattaa nuorista hyviä ampujia ja kunnan kansalaisia. Naisten ja tyttöjen toimintaa kehitetään osana liiton toimintaa, sen yleisten periaatteiden mukaisesti, mutta tarvittaessa myös erillisten projektien kautta. Naisten maajoukkueen menestymistä tuetaan käytettävissä olevin resurssein.

Kriittiset menestystekijät

Liitto tarvitsee ammattitaitoisia valmentajia lisää (pää-, osa-aikainen, oto). Samoin keskeistä on lahjakkaiden urheilijoiden kehittäminen. Oleellista on myös tehokas liiton valmennusjärjestelmä, johon kuuluu myös alue- ja seuratoiminnan valmennuksen kehittäminen.

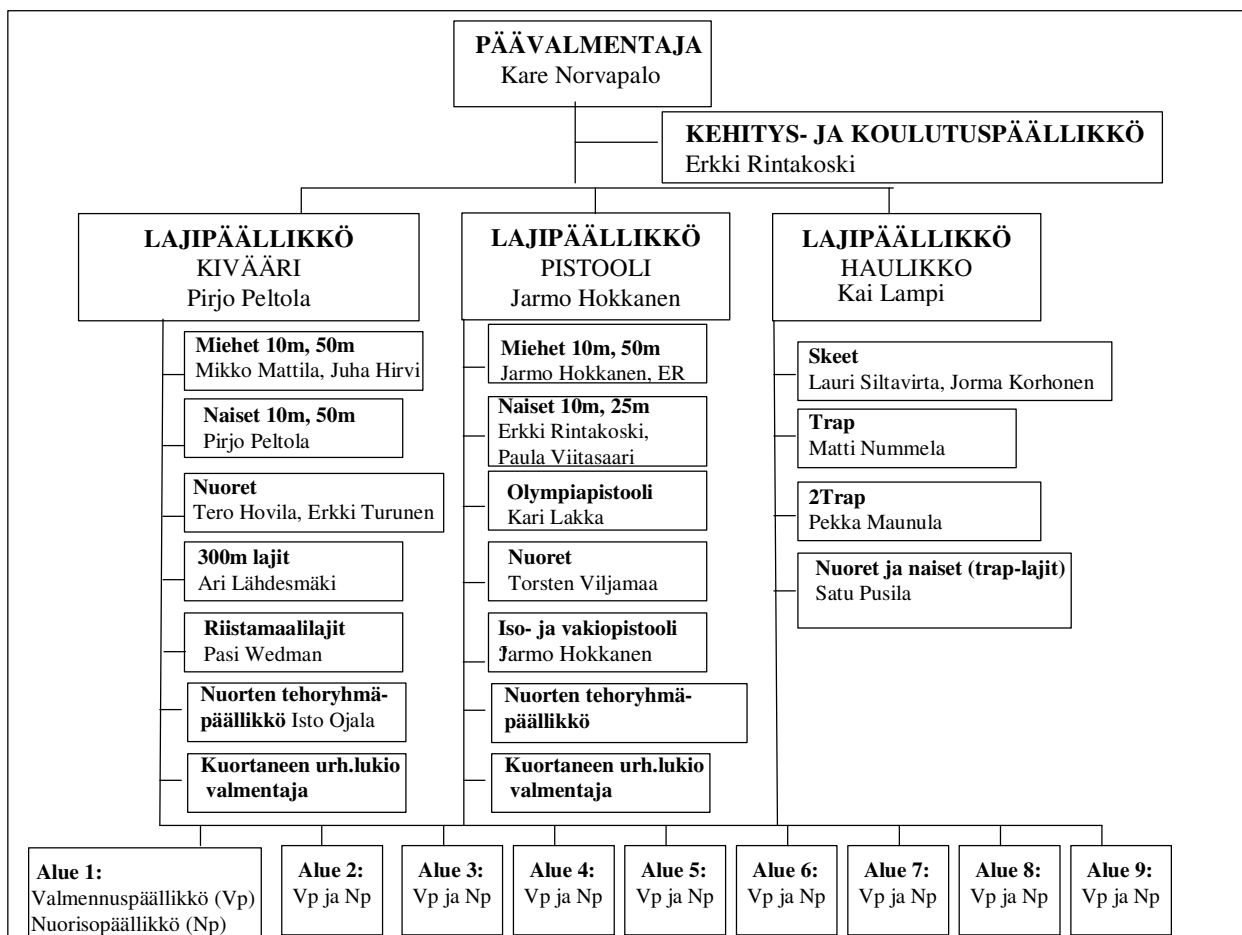
Suomen ampumaurheilun huippuvalmennukseen on muodostettava ns. suomalainen valmennuslinja, joka toimii sivulla 25 esitetyn organisaation ja sivulla 27 esitetyn järjestelmän mukaisesti.

Tärkeää on huippu-urheilun toiminnan rahoituksen lisääminen sekä valmennuskoulutusjärjestelmän jatkuva kehittäminen. Samoin yhteistyötä henkilökohtaisten valmentajien kanssa tulee tehostaa ja parantaa.

Strategiset tavoitteet

- Ammattimaisen valmennuksen laajentaminen -> uuden valmennusorganisaation sisäänajo 2005
- Palkattuja valmentajia liitossa kuusi vuonna 2006
- Nuorten huippu-urheilu-ohjelma lahjakkaille nuorille 2006-08
- Henkilökohtaisen harjoittelun ja päivittäisvalmennuksen parantaminen 2005
- Tehokas ja toimiva valmennus- ja koulutusjärjestelmä 2006
- Seuroissa ja alueilla palkattuja valmentajia viimeistään 2007
- Kilpailulisenssiurheilijoiden määrän sekä lajin harrastajamäärän lisääminen

Liiton uusi valmennusorganisaatio 2005-2008:

Kuva 5. Suomen Ampumaurheiluliiton valmennusorganisaatio 2005-08.

4.2. Tukitoimet

Liittojohtoisesti on huolehdittava huippuampujien päivittäisvalmennuksesta, lajileirityksestä ja sen muista tukitoimista. Yksi tärkeä tukikokonaisuus, psyykinen valmennus, tulee pitää ehdottomasti mukana seuraavankin olympiadin aikana ammattitaitoisten psykologien toimesta.

Tulevaisuuden menestyksen turvaaminen: Kroatia MM 2006 -kehitystoiminen ja Team Peking 2008- sekä 2012- projektin käynnistäminen. Tarkoituksena on muodostaa ns. nuorten huippuampujien (18-24v.) ryhmä vuoden 2005 alun aikana. Ryhmän tavoite ovat 2012 olympialaiset. Potentiaalisille ehdokkaille järjestetään testi- ja valintakokeet, josta sitten valitaan lopullinen ns. team 2012. Heille luodaan hyvät olosuhteet toimia ja valmistautua rauhassa kohti v. 2012 kisoja, välietappina tietysti MM 2006 ja 2010 kisat. Tämän ryhmän rinnalla on aikuisten huippuampujien ryhmä team Peking, jolle annetaan myös samanlaiset valmiudet toimia matkalla 2008 olympialaisiin

Kehitys- ja tutkimustyö jatkaa edelleen yhteistyössä KIHUn ja muiden vastaavien yksiköiden kanssa. Keskeisiä tukiohjelmia ovat näköprojekti, tasapainon ja kehonhallinnan kehittäminen, lihashuolto, patruuna-asiat, neste ja ravitsemus sekä tietysti yleinen terveydentila.

Samoin huippujemme henkilökohtaiset valmentajat ovat avainasemassa jatkuvan menestyksen saavuttamiseksi. Liittojohtoisella huippu-urheilutoiminnalla on oma eettinen ja antidopingohjelma.

Strategiset tavoitteet

- Lajivalmentajien päivittäisvalmennuksen kehittäminen ja tukeminen 2005
- Keskeiset tukiprojektit (psykykinen, näkö, tasapaino, lihashuolto) 2005-06
- Henkilökohtaiset valmentajat mukaan mjl-leireille 2005
- Kehitysohjelmat MM 2006 ja OK 2008 käyntiin 2005
- Kehitys- ja tutkimustyö (KIHU, OK, Lapua, Noptel) 2005-06
- Hyvät suhteet keskeisiin yhteistyötahoihin OK, KIHU, OPM, PV

4.3. Olosuhteet

SAL toimii aktiivisesti olosuhteiden parantamisen hyväksi luomalla yhdessä urheiluopistojen, kuntien ja seurojen kanssa alueellisia harjoittelukeskuksia ja valtakunnallisen valmennuskeskuksen.

Samoin 10m lajeille tulee hankkia kotimaahan elektroniset taululaitteet, vähintään 10 kpl. Haulikkolajeille on tärkeää kehittää kotimaassa tapahtuvaa talviharjoittelua. Yksi vaihtoehto on lisätä talvilämmitettäviä haulikkoratoja lisää kotimaahan.

Strategiset tavoitteet

- Alueellinen harjoittelukeskus 2005
- Suhteet yhteistyökumppaneihin ja sidosryhmiin jatkuu 2005
- Urheiluoppilaitos yhteistyö laajenee 2005
- Haulikon sisähalli Suomeen 2006
- Huippuampujille harjoitteluolosuhteet kotipaikkakunnalle 2006
- Valtakunnallinen valmennus- ja kilpailukeskus 2007

4.4. Menestys

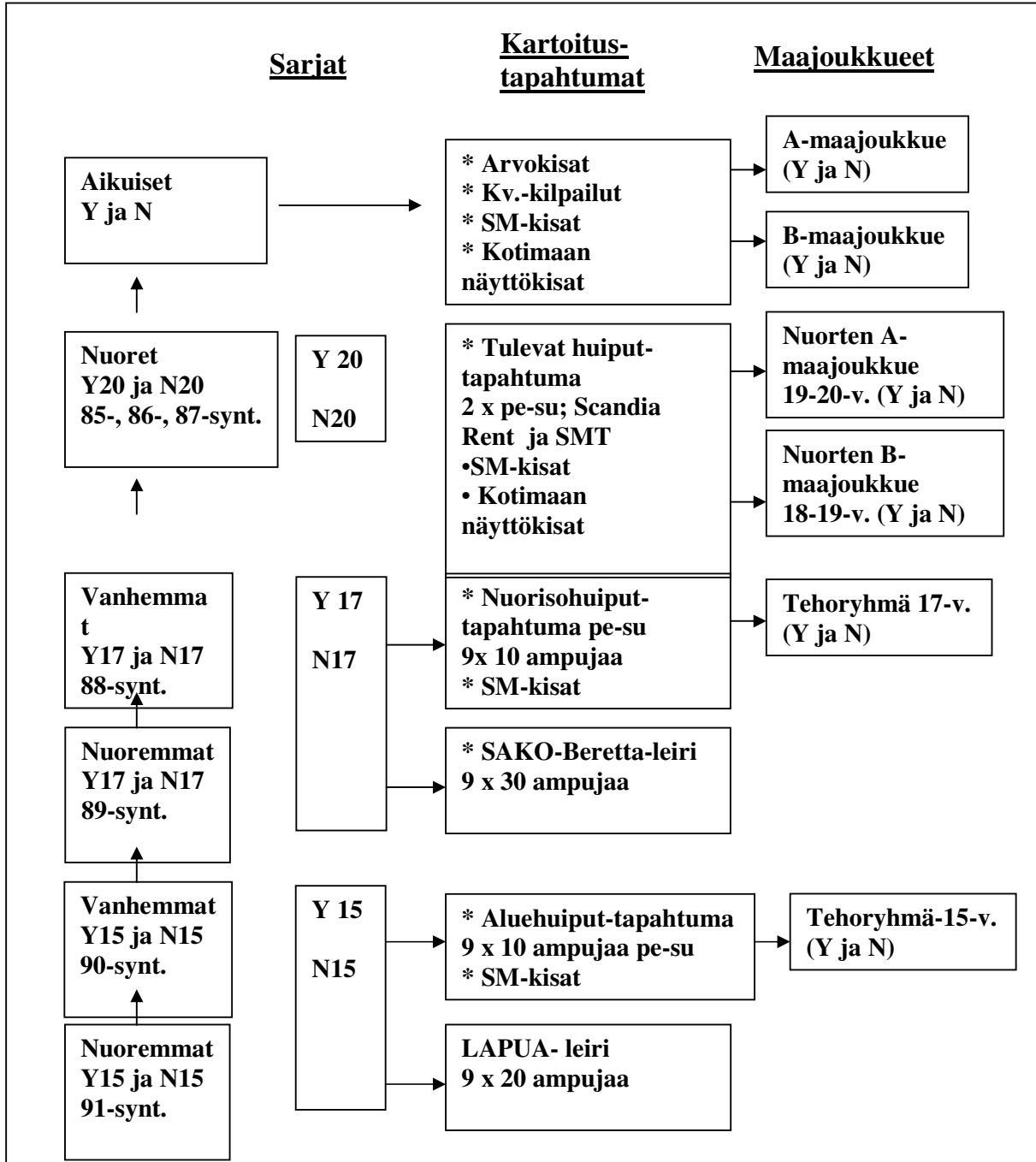
Liitto pyrkii puhtain keinoin myös mahdollisimman hyvään vuosittaiseen kansainväliseen menestykseen niin nuorten kuin naisten ja miestenkin tasolla. Suomalaisen valmennuslinjan tehokkuutta arvioidaan ja mitataan lahjakkaiden ampujien määrällä sekä kotimaan että ulkomaan kilpailujen ammuntatulosten tasolla. Liitto järjestää joka kolmas vuosi vuorollaan nuorten ja aikuisten EM- tai MM- kisat ja joka toinen vuosi WC-kilpailun Suomessa. Tavoitteena on saada seuraava kansainvälinen kilpailu (WC) Suomeen vuonna 2007. Kansainvälisten kilpailujen järjestäminen turvaa osaltaan huippu-urheilun taloutta.

Pekingin 2008 olympialaisiin liitto asettaa tavoitteekseen saada kaikkiaan seitsemän ampujaa kisoihin, siten että edustus on jokaisesta olympialajista (haulikko, kivääri ja pistooli).

Keskeisenä tavoitteena on myös, että saamme 2005-2008 aikana jokaiseen lajiryhmään (haulikko, kivääri, pistooli) vähintään yhden kansainvälisen luokan huippuampujan, joka tunnetaan myös kansainvälisesti.

4.5. Huippuampujatie

Oheisessa kaaviossa esitetään idea liiton uudesta ns. huippuampujatiestä. Eli ajatus on osoittaa mitä vaiheita nuoren ampujan on käytävä päästäkseen huipulle. Kansainväliselle huipulle nouseminen ja siellä pysyminen vaatii pitkäjänteistä ja systemaattista työtä. Tässä prosessissa liitto haluaa olla mukana valmennuksellisesti huippuampujatie-kaavion mukaisesti.

Kuva 6 Suomen Ampumaurheiluliiton huippuampujatie- kaavio v.2005.

Strategiset tavoitteet

Jatkuva kansainvälinen menestys:

- Arvokilpailuista 2005-07 voitetaan 14 mitalia / vuosi
- Suomi kuuluu 8 parhaan mitalimaan joukkoon MM 2006
- OK Peking 2008: saadaan vähintään 7 ampujaa kisoihin -> tavoitteena 1 mitali ja 2 pistesijaa
- WC-kilpailuissa 2005-08 saadaan 10 finaaliapaikkaa vuosittain
- Liitto pyrkii järjestämään vuorollaan (joka 2. tai 3.vuosi) EM-, MM- tai WC-kisat ja näin turvaa osaltaan toiminnan talouden 2007 alkaen

4.6. Yhteistyö Paralympiyhdistyksen kanssa

Paralympiyhdistyksen kanssa on usean vuoden ajan tehty valmennusyhteistyötä vammaishuippu-urheilijoiden valmennuksen osalta. SAL:n kiväärin lajipäällikkö Pirjo Peltola on jatkanut Aulis Lammen aloittamaa työtä ja toiminut oman SAL:n valmennustyönsä ohella vammaisampumaurheilijoiden valmennuksesta vastaavana valmentajana.

Yhteistyöneuvotteluissa Paralympiyhdistyksen kanssa on neuvoteltu, että SAL käynnistää projektin, jolla vammaisampumaurheilu integroidaan kokonaan SAL:n toimintaan.

Huippu-urheilun osalta suunnitellaan ja rakennetaan erityinen koulutus- ja valmennusohjelma/järjestelmä, jonka tarkoituksena on siirtää vammaishuippu-ampumaurheilijoiden valmennus-, koulutus- ja kilpailutoiminta vuoteen 2008 mennessä kokonaan myös SAL:n alaisuuteen.

Projektissa työskentelee koko sen ajan projektipäällikkö päävalmentajana ja apuvalmentajia.

Projektin tavoitteet 2005-08:

- luoda koulutus- ja valmennusjärjestelmä, joka ottaa erityisryhmien ampujat huomioon
- siirtää vammaisampumaurheilijoiden koulutus ja valmennus sekä kilpailutoiminta kiinteäksi osaksi SAL:n toimintaa
- saada lisää valmentajia vammaisurheilun pariin
- rekrytoida lahjakkaita, uusia vammaisurheilijoita mukaan
- kehittää vammaisampumaurheilun huippu-urheilua
- hälventää mahdollisia ennakkoluuloja

Integraation toteuttaminen edellyttää OPM:n erillisavustusta.

5. YHTEENVETO HUIPPU-URHEILU 2005-2008:

Avaintoimenpiteet eri vuosille jaksotettuna

- Alueellinen harjoittelukeskukset (sis. elektroniset taululaitteet 10m) 2005-06
- Kehitysohjelmat MM 2006 ja 2008 Peking sekä 2012 2005-06
- Keskeiset valmennuksen tukiprojektit sekä tutkimus- ja kehitystyö 2005-07

- Palkattuja ammattivalmentajia liitossa kuusi vuonna 2006
- Tehokas ja toimiva valmennus- ja koulutusjärjestelmä 2006
- Valtakunnallinen valmennuskeskus 2007
- Seuroissa ja alueilla palkattuja valmentajia 2007
- OK Peking: saadaan vähintään 7 ampujaa kisoihin, edustus kaikista lajiryhmistä -> tavoitteena 1 mitali ja 2 pistesijaa 2008
- Kilpailisenssiurheilijoiden määrän sekä lajin harrastajamäärän lisääminen 2008

VALMENTAJAKOULUTUS

Operatiivinen vastuu: Päävalmentaja

SAL:n järjestämä ohjaaja- ja valmentajakoulutus noudattaa uutta, viisiportaista suomalaisen valmentajakoulutusjärjestelmän mukaista järjestelmää. Liitto vastaa tasojen 1-3 koulutuksesta. Eli tason 3 koulutus on korkeinta liikunnan vapaaehtoiskoulutusta, jota lajiliitot voivat järjestää.

Seuraavissa kuvissa (kuva 2.-3.) on esitetty liiton uusi koulutusjärjestelmä vuosille 2005-2008.

Toiminnan edelleen kehittämiseksi liittoon perustetaan koulutusvaliokunta syksyllä 2004. Valiokunnan tehtävänä on koordinoida ja tehostaa liitojohtoista tasojen 1-3 valmentaja- ja ohjaajakoulutusta.

**SUOMEN AMPUMAUURHEILULIITON OHJAAJA- JA
VALMENTAJAKOULUTUS 2005-08**

TASO

5	Yliopistotason ammattitutkinto (160ov LitM, 120ov LiK)		
4	Liikunnan ammattitutkinto (20ov, LAT)	Valmentajan erikoisammattitutkinto (20ov, AmVT)	Liikunnan ammattitutkinto (20ov, LAT)
3	Lastenohjaajatutkinto, LOT (5ov)	Huippuvalmentajatutkinto, HVT (5ov)	
2	Kultahippuohjaajatutkinto, KHOT (2.5ov)	Edustusvalmentajatutkinto, EVT (2.5ov)	Huippuampujatutkinto, HAT (2.5ov)
1	Ampumakouluohjaajakurssi, AKOK (1ov)	Seuravalmentajakurssi, SVK (1ov)	
0	Shooting card- kurssi, SCK (0.5ov)	Shooting card- kurssi, SCK (0.5ov)	
	<u>Ohjaajakoulutus:</u> Lapset ja nuoret (14v. ja nuorempien ohjaajat)	<u>Valmentajakoulutus:</u> Nuoret ja aikuiset (15v. ja vanhempien valmentajat)	

Kuva 7. Suomen Ampumaurheiluliiton ohjaaja- ja valmentajakoulutus 2005-08.

**SUOMEN AMPUMAUURHEILULIITON OHJAAJA- JA
VALMENTAJAKOULUTUS 2005-08**

Valmentajakoulutus: nuoret ja aikuiset (15v. ja vanhempien valmentajat)

Eri tasojen suorittamisen välillä vähintään 1 vuosi käytännön valmennustyötä.

Taso	Tutkinto	Kurssi/ osat	Kesto (ov/ h)	Järjestäjä
4	AmVT/ LAT	1 - 8	20 ov	Urheiluopisto
3	HVT	1 - 6	5 ov / 200h	Liitto
2	EVT/ HAT	1 - 4	2.5 ov / 100h	Liitto
1	-	SVK	1 ov / 50h	Alue
0	-	SCK	0.5 ov / 25h	Alue / Seura

AmVT= Valmentajan erikoisammattitutkinto

LAT= Liikunnan ammattitutkinto

HVT= Huippuvalmentajatutkinto (valmentajan ammatista kiinnostuneen valmistavat opinnot)

EVT= Edustusvalmentajatutkinto (15v. ja vanhempien ampujien valmentaminen)

HAT= Huippuampujatutkinto (entisille ja nykyisille valmentajiksi tähtäville ampujille)

SVK= Seuravalmentajakurssi (nuorten ja aikuisten valmentamisen perusteet)

SCK= Shooting card – kurssi (ampumaurheilun peruskurssi)

Kuva 8. Suomen Ampumaurheiluliiton valmentajakoulutus 2005-08.

Liitteet

Suomen Ampumaurheiluliiton huippu-urheilun strateginen tuloskortti

VIESTINTÄ

Operatiivinen vastuu: Viestintäpäällikkö

Viestintästrategia on johdettu SAL:n vuosien 2005-2008 strategiaehdotuksen, "Puhtaita osumia", pohjalta. Viestintästrategia linjaa SAL:n viestinnän strategiset tavoitteet ja painotukset vuodelle 2004 sekä sitä seuraavalle nelivuotiskaudelle. Tarvittaessa viestinnän strategiaa päivitetään SAL:n strategian lopullisen hyväksymisen jälkeen.

1. SAL:n arvot

SAL:n viestinnän arvot rakentuvat liiton strategiassa määritellyille arvoille seuraavasti.

SAL:n arvot:	
-	avoimuus
-	kestävä kehitys
-	puhdas urheilu
-	oikeudenmukaisuus
-	tasa-arvo
-	turvallisuus

Suomen Ampumaurheiluliiton viestintää toteutetaan niin, että SAL:n arvot toteutuvat. Viestinnän tulee olla avointa, luotettavaa, suunnitelmallista ja säännöllistä.

2. Viestinnän visio

Suomen Ampumaurheiluliiton viestintää toteuttavat liiton henkilökunta, luottamushenkilöstö, alue- ja lajijaostojen jäsenet sekä kaikki liittoon kuuluvat 310 seuraa ja niiden noin 36000 jäsentä. Tämän laajan verkoston yhteistyöllä saavutetaan SAL:n viestinnän visio:

SAL:n visio:
Ampumaurheilu on kansalaisten laajasti hyväksymä ja arvostama viihtyisillä suorituspaikoilla, kestävän kehityksen ehdoilla toimiva haastava urheilumuoto.

SAL:n viestinnän visio:
Suomalaisilla on myönteinen kuva ampumaurheilusta.

3. Viestinnän vision toteutumisen edellytyksenä on, että

- liitto, alueet ja seurat toimivat SAL:n strategian mukaisesti
- viestintä perustuu toimintaan ja on uskottavaa
- viestintä on avointa ja se koetaan sellaisena

4. Kriittiset menestystekijät:

- näkyvyys tv:ssä
- näkyvyys ja kuuluvuus pääkaupunkiseudulla
- seuratieottajat
- lajista kiinnostuneet toimittajat medioissa
- urheiluammunnan kiinnostus ja arvostus
- ympäristöasioiden viestintä
- kohdennettu viestintä nais- ja nuorisomediolle
- ESC:n ja ISSF:n saaminen solmimaan tv-sopimuksien

5. Viestinnän strategiset tavoitteet

Viestinnän visiosta johdetut viestinnän strategiset tavoitteet ovat:

- Urheilupäättäjät, viranomaiset, poliitikot ja suuri yleisö tuntevat lajin, sen tarjoamat mahdollisuudet ja lajin vaatimat edellytykset
 - > Ampumaurheilulle saadaan laaja hyväksyntä
- Ampumaurheilu mielletään kansan keskuudessa suosituksi urheilulajiksi ja sen suorituspaikat katsotaan välttämättömäksi
 - > ”On turvallista kuulla pauketta ampumaradalta”
- Tiedotusvälineet seuraavat säännöllisesti lajiamme ja huippu-urheilijoitamme sekä uutisoivat arvokilpailuista
 - > Suomalaiset ovat tietoisia huippu-urheilumenestyksestämme ja tuntevat huippu-urheilijamme

6. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet

SAL:n ”Puhtaita osumia” -strategiaa laadittaessa on määritelty seuraavat yleiset linjaukset, jotka strategiakaudella tulee viestinnän toimitasuunnitelmissa ottaa huomioon.

- Urheiluampuja-lehdestä uudistunut lifestyle-lehti
- Sähköiset yhteydet 50 %:lla seuroista (sähköposti ja www-sivut)
- Toimiva yhteistyö massaviestimien kanssa
- Uusien tarpeiden mukainen viestintäsuunnitelma (strategia + vuosittaiset toimitasuunnitelmat)
- Säännölliset tv-lähetykset.
 - Vuonna 2005 kaksi lähetystä (kultahippu ja skeet)
 - Vuonna 2006 kolme sekä MM-lähetykset, 2007 neljä ja vuonna 2008 viisi sekä olympialähetykset.
- Seuratiedottajien koulutus.
 - Vuonna 2005 luodaan seuratieottajien ”yhdistys” ja vuosittainen koulutus alkaa vuonna 2006. Seuratiedottajia on vuonna 2005 nimetty 30, vuonna 2006 yhteensä 50, vuonna 2007 yhteensä 75 ja vuonna 2008 yhteensä 100.
- Edustusurheilijain esiintymiskoulutus vuosittain yhdessä valmennuksen johtoryhmän kanssa.
- Kilpailujen järjestäjien koulutus vuosittain yhdessä kilpailuvaliokunnan kanssa.
- Toimittajille järjestetään vuosittain 1-3 tutustumis- ja kokeilutilaisuutta lajiin.
- Urheilutoimittajille järjestetään vuosittain ammunnan mestaruuskilpailut.
- Valitaan 1-2 tulospalveluohjelmaa, joita aletaan käyttää viimeistään vuonna 2006.
- Kuva-arkistot sähköiseen muotoon vuosina 2005-2006.
- Henkilötietoarkisto tehdään sähköiseen muotoon vuosina 2005-2006. Arkisto koskee urheilijoita, luottamushenkilöitä seuratoiminnalle saakka sekä henkilökuntaa.

Viestinnän vision saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet määritellään vuosittain laadittavassa viestinnän toimintasuunnitelmassa. Toimintasuunnitelmassa painotetaan niitä ajankohtaisia toimenpiteitä, jotka toteutetaan suunnitteluvuoden aikana.

Viestinnän toteutumista seurataan ennalta määritellyillä mittareilla säännöllisesti.

7. Viestinnän avainkysymykset

7.1. Mikä on viestittävä tuote?

- Ampumaurheilu on hieno ja turvallinen, vastuuntuntoa, tarkkuutta ja keskittymiskykyä kehittävä taitolaji, jota harrastetaan ajanmukaisilla suorituspaikoilla.

7. 2. Mikä on viestinnän tavoite?

- Ampumaurheiluun liittyvän tiedon ja kiinnostavuuden lisääminen
- Positiivisen mielikuvan luominen
- Uskottavuuden hankkiminen lajille
- Ampumaurheilu mielletään sekä huippu-urheiluksi että laajojen joukkojen hyväksi ja turvalliseksi harrastukseksi
- Ampumaurheilun tiedetään olevan osa perinteistä suomalaista urheiluperhettä

7. 3. Mitkä ovat viestinnän kohderyhmät?

- tiedotusvälineet (suuri yleisö)
- kumppanit, lajiin liittyvä liike-elämä ja muut potentiaaliset yhteistyökumppanit
- viranomaiset, urheilupäätäjät ja poliitikot
- metsästäjät sekä muut rinnakkais- ja oheislajien harrastajat ja kilpailijat
- oppilaitokset, puolustusvoimat ja rajavartiosto
- harrastajat ja kilpailijat

7. 4. Mitä kohderyhmältä odotetaan?

- Lisääntyvä positiivinen kiinnostus ampumaurheilua kohtaan

7. 5. Mitä haluamme kohderyhmän ajattelevan ampumaurheilusta?

- Laji on suosittu, mielenkiintoinen, keskittymistä vaativa turvallinen taitolaji, joka sopii kaikille iästä ja sukupuolesta riippumatta. Laji sopii hyvin myös perheiden yhteiseksi harrastukseksi.
- Lajilla on ajanmukaiset ja viihtyisät suorituspaikat, joissa myös ympäristönhoitoon liittyvät asiat on otettu huomioon
- Ampujat ovat esiintymiskykyisiä, menestyvät kansainvälisesti, kilpailevat puhtain keinoin ja viestivät puhtaasta ja rehdistä urheilusta
- Kiinnostava laji houkuttelee kokeilemaan omia rajojaan

7. 6. Missä tavoitamme kohderyhmämme?

- tiedotusvälineiden seuraajina
- internetin käyttäjinä
- harraste-, aikakausi- ja asiakaslehtien lukijoina
- hyvin järjestettyjen kilpailujen ja niiden oheistapahtumien osallistujina tai seuraajina
- muissa lajiin liittyvissä tilaisuuksissa kuten laji- ja seuratapahtumissa ja koulutustilaisuuksissa
- ampumaradoilla

7.7. Mitkä ovat viestinnän avainsanoja?

- turvallisuus
- vastuuntunto
- haastavuus
- avoimuus
- tasa-arvoisuus
- ympäristötietoisuus
- suvaitsevaisuus
- mielenkiintoinen laji

8. Viestinnän toteuttaminen

Viestinnän toteuttamisen välineitä ovat mm.

- sähköposti ja verkkoviestintä
- Urheiluampuja-lehti
- tiedotusvälineiden henkilökohtainen palvelu ja mediayhteistyö
- viestintäkampanjat
- jäsenseurojen kotisivut

Viestintää toteuttaa SAL:n koko organisaatio toimihenkilöineen. Lisäksi SAL:n valiokunnilla, jaostoilla ja jäsenseuroilla tulee olla viestinnän tehtäviin perehdytetty tiedottaja.

Kaiken viestinnän toteutuksen lähtökohtana on avoin, kahdensuuntainen vuorovaikutus. Suunnitellun viestinnän lisäksi ampumaurheiluun liittyviä viestejä lähettävät kaikki lajissa mukana olevat niin myönteisillä kuin kielteisillä teoillaan tai sanoillaan. Jokainen tekemme tai tekemättä jättämisemme on lajimme markkinointia.